

Huoltovarmuuskeskus
Försörjningsberedskapscentralen
National Emergency Supply Agency

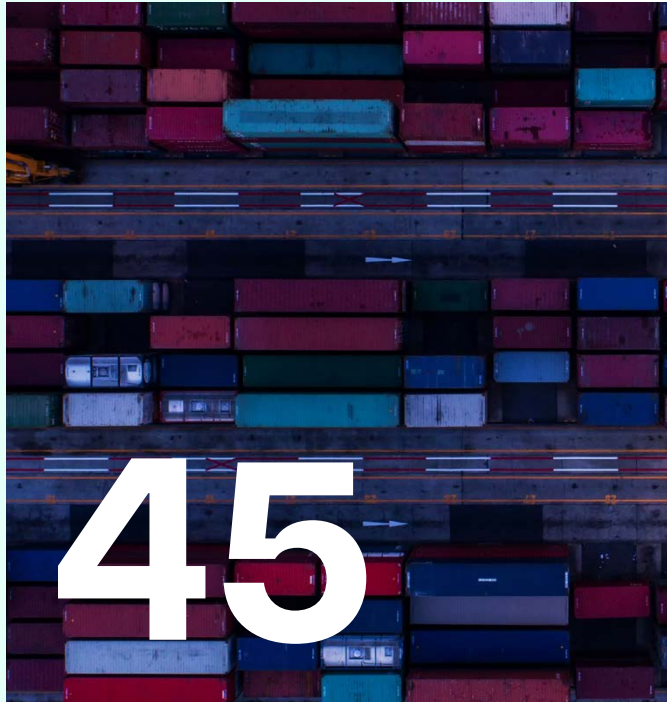
24

Kristider framhäver försörjningsbered- skapens betydelse

ÅRSÖVERSIKT 2024

Innehåll

INLEDNING

- Försörjningsberedskapens roll i samhället
- Styrelsens hälsning
- Försörjningsberedskapsrådets hälsning

STRATEGI OCH VERKSAMHET

- Verkställande direktören har ordet
- Strategi
- Strategiska fokusområden
 - Energi
 - Logistik och transporter
 - Livsmedels- och vattenförsörjning
 - Digital säkerhet och informations-försörjningsberedskap
 - Anpassning av industrin till krisförhållanden
- Höjdpunkter 2024
- Nätverket
- Internationell verksamhet
- Forskning
- Personal
- Ekonomi

SAMHÄLLSANSVAR

- Vision för hållbarhet och ledarskap
- Väsentlighetsanalys
- Prioriteringar i hållbarhetsarbetet
- Axplock ur hållbarhetsarbetet
- Hållbarhetsåtaganden
- Miljömässig hållbarhet
- Social hållbarhet
- Administrativ hållbarhet

ORGANISATION

- Försörjningsberedskapsorganisationen
- Ledning

Försörjningsberedskapens roll i samhället

Försörjningsberedskap är beredskap mot kriser och störningar

Försörjningsberedskap innebär att befolkningens försörjning samt den produktion, de tjänsterna och den infrastrukturen som är nödvändiga för ekonomin och försvaret tryggas i fall av allvarliga störningar och undantagsförhållanden.

Försörjningsberedskapsarbetet pågår oavbrutet även under normala förhållanden både i form av beredskap mot kriser och störningar och genom kontinuitetshantering.

Ett unikt drag – och tillika den största styrkan – i den finländska modellen för försörjningsberedskap är samarbetet mellan den privata och den offentliga sektorn och organisationerna. Största delen av den samhällskritiska infrastrukturen och tjänsterna är i privat ägo och därigenom spelar näringslivet en betydande roll i beredskapen mot kriser. Inom den offentliga sektorn ansvarar mi-

nisterierna om beredskapen inom sina respektive förvaltningsområden.

Försörjningsberedskapscentralen (FBC) är en organisation på cirka 100 personer, främst experter på olika områden. Verksamheten leds av arbets- och näringsministeriet (ANM) som ansvarar för den övergripande samordningen av försörjningsberedskapen i Finland. FBC har en styrelse, som består av representanter för både den offentliga förvaltningen och företag. FBC samordnar och utvecklar försörjningsberedskapen i samarbete med sitt breda nätverk.

VISION:

Ett slagttåligt Finland

MISSION:

Vi bygger tillsammans ett kriståligt samhälle, så att samhället fungerar även i krissituationer och att livet fortsätter med minsta möjliga störning.

VÄRDERINGAR SOM STYR VÅR VERKSAMHET

Sakkunnigt

Tillsammans

Hållbart

Människoorienterat

Styrelsens hälsning

Försörjningsberedskapscentralen har lyckats väl med sina mål

Den globala säkerhetsmiljön är fortsatt osäker. Riskerna för och hoten mot försörjningsberedskapen är nu mer konkreta, allvarligare och mer komplexa än tidigare. Därför fokuserar Försörjningsberedskapscentralen (FBC) sin nya strategi på den kriställighet och beredskap som krävs i det mycket osäkra världsläget och under det tilltagande hotet från Ryssland.

Försörjningsberedskapslagstiftningen ger FBC uppgiften att trygga befolkningens utkomst, näringslivets nödvändiga funktioner och system samt de funktioner och system som är nödvändiga för försvaret. Detta uppdrag måste nu relateras till en allt mer komplex hotmiljö.

Försörjningsberedskapscentralens målsättning för år 2024 var indelade i två kategorier. Å ena sidan handlade de om de grundläggande villkoren för verksamheten, som mäter hur väl FBC uppnår de mål som ställts i resultatavtalet. Å andra sidan fokuserade målen på de strategiska kompetenser som bör utvecklas för att FBC ska uppnå de i

strategin uppställda målen och därigenom säkerställa beredskapsåtgärdernas effekt.

Ansaret för varje huvudmål hade tydligt tilldelats till FBC:s avdelningar. Måluppfyllelsen redovisades i en halvårs- och slutbedömning till arbets- och näringsministeriet. FBC lyckades väl under 2024 med både de grundläggande villkoren för verksamheten och utvecklingen av de strategiska kompetenserna. ANM konstaterade i sin bedömning att de i resultatavtalet fastställda målen hade uppnåtts väl och att rapporteringen hade blivit bättre.

FBC fastställer i sin strategi följande sex kompetenser som är kritiska för uppnåendet av de strategiska målen:

- Fortsatt utveckling och standardisering av planeringssystemet samt förnyelse av verksamhetsmodellerna
- Utveckling av prestationsförmågan för effektiv verksamhet som organisation under beredskaps- och undantagsförhållanden och uppskalning av verksamheten vid störning
- Lägesuppfattning om risker och hot i olika tidsperspektiv samt kontinuerlig lägesuppföljning
- Utveckling av den internationella verksamheten
- Ledning med information
- Fördjupning av expertisen inom försörjningsberedskap

FBC lyckades väl med att främja de strategiska kompetenserna, av vilka en del utgör grunden för FBC:s produktivtets- och utvecklingsprogram, som startade i slutet av året. I programmet övervakas och administreras kompetenserna enligt FBC:s etablerade styrmodeller. På så sätt kan man säkerställa god projektadministration och ge FBC:s styrelse och det styrande ministeriet insyn i utvecklingen av kompetenserna.

Jag vill rikta ett varmt tack till Försörjningsberedskapscentralens personal och alla medverkande i Försörjningsberedskapsorganisationen för ert viktiga arbete för vår gemensamma säkerhet.

Riku Huttunen
styrelseordförande
överdirektör, arbets- och näringsministeriet

Försörjningsberedskapsrådets hälsning

Försörjningsberedskapen måste vara framtidsorienterad

Försörjningsberedskapsrådet har tillsatts av statsrådet och det verkar i anslutning till Försörjningsberedskapscentralen. Rådets 26 medlemmar representerar statsförvaltningen, privata företag och samhällsaktörer.

Jag tillträdde som Försörjningsberedskapsrådets ordförande sommaren 2024. I egenskap av ordförande förväntar jag mig att rådet har ett öppet och diskuterande arbetssätt. Det behövs för att Försörjningsberedskapsrådet ska kunna utföra sitt uppdrag som ett strategiskt och rådgivande organ.

Jag vill uppmuntra rådets medlemmar att lägga fram sina synpunkter. På så sätt kan vi lära oss av varandra och genom öppenhet kan vi utforma nya visioner för försörjningsberedskapen i Finland.

Det är av största vikt att vi tar tillvara kompetenser och synpunkter från olika samhällssektorer

vid utvecklingen av försörjningsberedskapen. Enligt mig är korspollineringen av olika sektors synpunkter i Försörjningsberedskapsrådet en drivande kraft för denna utveckling. I mötet mellan olika parter uppkommer såväl lärande och synpunkter som råd.

Det gäller att vara på alerten bland omställningar och risker

Försörjningsberedskapen är väl organiserad i Finland, och Finland hör till de bästa i sin jämförelsegrupp. Det innebär ändå inte att vi kan slå oss till ro med nuläget.

Vi lever i en tid av tekniska omställningar och geopolitiska risker. Artificiell intelligens har en stor inverkan på vår omvärld, vilket bidrar till väldiga cyberrisker. Det gör alla samhällssektorer mer sårbara och medför nya krav för beredskapen i samhället.

På grund av omställningarna och riskerna måste försörjningsberedskapen vara framtidsorienterad. Vi måste se till att beredskapen i alla av-

seenden är samtidsanpassad. Det gäller att vara på alerten. På grund av de specifika risker som riktas på vår omvärld just nu, måste vi hela tiden utveckla vår verksamhet.

Genom Försörjningsberedskapsrådet som utgörs av representanter av olika organisationer kan vi säkerställa att vi har en bättre bild av helheten. Då kan vi utöver att bidra till det allmänna bästa även utnyttja informationen i vår egen verksamhet.

Självfallet är det viktigt att säkerställa att informationen förmedlas från statsförvaltningen till företagen och organisationerna. Det är också någonting som vi kan bli bättre på.

Topi Manner

Försörjningsberedskapsrådets ordförande
Verkställande direktör för Elisa

Ett stöttåligt Finland

Janne Känkänen, Försörjningsberedskapscentralens verkställande direktör.

Verkställande direktören har ordet

Försörjningsberedskapscentralens nya strategi svarar på det förändrade säkerhetsläget

Det är ett faktum att vår omvärld har förändrats i grunden. Försörjningsberedskapscentralens strategi och fokusområdena för beredskapsarbetet måste vara anpassade till det rådande säkerhetsläget. Vårt uppdrag är att säkerställa de funktioner som är kritiska för samhället och medborgarna, och det verkställer vi genom den strategi som vi tog fram våren 2024.

Genom strategin vill vi svara på de tre centrala scenarierna av militärt hot, omfattande påverkan och allvarliga störningar i den globala ekonomin.

Omfattande påverkan som riktas mot Finland tilltar, och det föreligger en risk för eventuell militär maktutövning.

Ryssland har utöver militäroperationen i Ukraina gett sina strävanden stöd till exempel genom stark hybridpåverkan, som inriktats särskilt på Ukraina men också på stater som stödjer Ukraina.

Åtgärderna kan också innehålla informations- och cyberpåverkan.

Visionen i Försörjningsberedskapscentralens strategi lyder "Ett slagttåligt Finland". Fokusområdena för strategiperioden är energiförsörjning, livsmedels- och vattenförsörjning, transporter och leveranskedjor, digital säkerhet och informationsförsörjningsberedskap samt produktionsekonomiska arrangemang för en eventuell allvarlig kris.

Det finns starka kopplingar mellan de valda fokusområdena. De är alla nödvändiga för civilsamhällets funktionsförmåga och därigenom också en viktig del av totalförsvaret.

Ukraina är ett konkret exempel för oss på att ett resilient civilsamhället är ett absolut måste utöver det militära försvaret. Hur snabbt vi återhämtar oss efter angrepp, hur vi säkerställer att mobilerna fungerar, hur vi ser till att strömavbrott åtgärdas snabbt, hur vi säkerställer att det finns varor i butiken – dessa är grundläggande frågor för samhällets och finländarnas funktionsförmåga.

Ökande risker

Hoten mot försörjningsberedskapen har ökat. Strategiarbetet utgår från en omvärldsanalys utifrån vilken Försörjningsberedskapscentralen vill stärka beredskapen mot de flesta hotscenarier.

Självfallet måste vara ha beredskap mot hotet från Ryssland. Dessutom ska vi vara beredda på hot som orsakas av till exempel det osäkra geopolitiska läget. På sistone har vi fått se att världen ingalunda är så välvillig som vi har trott. Geopolitiken rubbar den globala handeln, som i sin tur påverkar det finländska samhället. Även olika hybridhot har redan delvis slagit in, och dessa nya hotbilder kräver ständig beredskap från vår sida.

De hotbilder och oförutsägbara händelser som vi har lyft fram är osannolika, men det tar inte bort behovet att analysera dem och vara förberedd. Mycket som tidigare ansågs vara osannolikt har blivit verklighet. Vi har redan upplevt en pandemi, Rysslands invasion av Ukraina, möjlig brist på el- och gas – och mycket mer. Att vi har klarat oss är ett bevis på vår beredskapsförmåga. Vi har

redan gjort mycket, och Finland är fortfarande ett exempelland för organiseringen av försörjningsberedskapen.

Visserligen är fokusområdena för strategiperioden sådana att Försörjningsberedskapscentralen inte ensam kan säkerställa dem. Vi behöver nätverk och samarbete med företag och myndigheter.

Jag ser Försörjningsberedskapscentralen som en knutpunkt för den nationella beredskapen. Vår uppgift är att förmedla kunskap och information, göra analyser och utredningar och samt samla företag och myndigheter i ett gemensamt nätverk. Vi behöver en samlad syn på hotscenarierna och färdiga beredskapsplaner, för att vi som ett samhälle tillsammans kan säkerställa de kritiska funktionerna. Dessutom är det viktigt att vi övar och testar våra funktioner tillsammans, så att vi kan lägga in samordnade insatser, ifall någonting skulle hända.

Allt större behov av försörjningsberedskapsarbete

Ju bättre beredskap företagen har mot olika hot, desto bättre mår Finland. I dagens läge är detta ett viktigt arbete, som även kräver resurser. När hotnivån stiger och risken att exponeras mot olika former av illdåd, är det viktigt att trappa upp beredskapen även i civilsamhället. Det fungerar också som en broms mot hot och illdåd. Ju bättre vi har tryggt våra system, desto färre känner sig lockade av att skada dem. Resursbehovet inom försörjningsberedskap ökar snabbt, men tryggheten av resurserna är en utmaning. Konkurrensen om resurserna inom den offentliga ekonomin blir

hårdare, men samtidigt ökar den offentliga acceptansen av och efterfrågan på försörjningsberedskapsverksamhet. Att trygga verksamhetsvillkoren och stärka resurserna är nödvändiga element i reformen av lagstiftningen om försörjningsberedskapen, som inleddes 2024.

I denna årsöversikt ingår för första gången FBC:s hållbarhetsrapport. I den redovisar vi såväl handavtrycket som fotavtrycket av vår verksamhet, det vill säga vår positiva påverkan på samhället respektive det som vi ännu behöver bli bättre på, till exempel i fråga om resursanvändning.

Vårt arbete ska vara så transparent och hållbart som möjligt. Det fastställs i vår strategi att särskilt med tanke på verksamheten under normala förhållanden är det också viktigt att FBC:s verksamhet är genomgående ansvarsfull och hållbar.

Omvärldsförändringarna har en silverkant, som består av möjligheten till gränsöverskridande försörjningsberedskap genom internationellt samarbete. Å andra sidan skapar utvecklingen inom EU ny möjligheter för beredskapsarbetet. Det gäller att aktivt ta tag i de nya möjligheter och systematiskt arbeta för att stärka och konkretisera det internationella samarbetet inom försörjningsberedskap.

Jag vill tacka alla som arbetar för försörjningsberedskapen – såväl här på FBC som i de försörjningskritiska företagen och organisationerna samt i vårt nätverk. Ett tack går också till de myndigheter som vi samarbetar med för att tillsammans stärka den nationella beredskapen.

Janne Känkänen

verkställande direktör

Reformen av lagstiftningen måste trygga verksamhetsvillkoren och stärka resurserna för försörjningsberedskapen.

Strategi

Vision

Ett slagttåligt Finland

De centrala fenomen i omvärlden

Förändringar i
säkerhetsmiljön

Klimatförändringen

Kräven på den kritiska
infrastrukturen

Förändringar i
regleringsmiljön

Försörjningsberedskapens
ekonomiska förutsättningar

Mission

Vi bygger tillsammans ett kriståligt samhälle, så att samhället fungerar även i krissituationer och att livet fortsätter med minsta möjliga störning.

Strategiperiodens fokusområden

Energiförsörjning

Transporter och
leveranskedjor

Digital säkerhet och
informations
försörjningsberedskap

Livsmedels- och
vattenförsörjning

Produktionsekonomiska
arrangemang inför
en eventuell allvarlig kris

Strategiska fokusområden: Energi

Energi behövs för alla samhällsfunktioner

Anssi Paalanen, ledande beredskapsexpert inom energiförsörjning vid Försörjningsberedskapscentralen:

Vad innebär det att energi är ett strategiskt fokusområde för FBC?

Energi är ett mycket naturligt fokusområde för FBC. Energi behövs i alla samhällsfunktioner, och om energiförsörjningen brister blir påföljderna omedelbara och stora. I synnerhet el blir allt viktigare för varje år som går. Energiförsörjning har brukat sluka en stor del av FBC:s budget, och så även 2024. Med andra ord spelar energisektorn en enorm roll för hela samhällets funktion under såväl normala förhållanden och undantagsförhållanden, och FBC kan vidta åtgärder som stärker energiförsörjningsberedskapen.

Vad kännetecknade år 2024 för energiförsörjningen med tanke på försörjningsberedskapen?

Trots att 2024 var ett lugnare år än de två föregående åren hade vi ändå en hel del aktivitet. Året fick en mycket kall start, och början av året kännetecknades av ett ansträngt läge i elsystemet. En skada på gasledningen Balticconnector medförde att läget även i gassystemet var ansträngt under vintern och början av våren. Strejker under våren inverkar också på tillgången på drivmedel. Försörjningstryggheten inom energi äventyrades ändå inte.

Energisektorn präglas av ständiga förändringar till följd av energiomställningen samt osäkerhet på grund av pågående krig.

Därför måste man ifråga om beredskap i allt högre grad ta hänsyn till såväl snabbt eskalerande kriser som omfattande och djupgående förändringar på energiområdet.

Anssi Paalanen,
ledande beredskapsexpert
inom energiförsörjning vid
Försörjningsberedskapscentralen

Vilka var de viktigaste resultaten i programmet Energi 2030 under 2024?

Vad gäller nya tekniska lösningar och elektrifiering granskade vi bland annat försörjningsberedskapen för vindkraft. Bakgrundsutredningarna för utveckling av den materiella beredskapen avancerade. Övningarna omfattade såväl tester av energisektorns funktion under undantagsförhållanden som sektorsövergripande insatser vid regionala störningar. Dessutom utarbetades en anvisning som stöd för företagets egna övningar.

En tvärsektoriell granskning av energiförsörjningen i de försörjningskritiska branscherna identifierade ömsesidiga beroendeförhållanden i fråga om energi. Utredningen underlättar utvecklingen av försörjningskritiska aktörers beredskap i fråga om energiförsörjningen. Vi arbetade också vidare med projektet TOIMIVA som syftar till att säkerställa bland annat distributionen av drivmedel ifall av strömavbrott.

En tvärsektoriell granskning av energiförsörjningen i de försörjningskritiska branscherna identifierade ömsesidiga beroendeförhållanden i fråga om energi. Utredningen underlättar utvecklingen av försörjningskritiska aktörers beredskap i fråga om energiförsörjningen.

Strategiska fokusområden: Logistik och transporter

Leveranskedjor och transporter som en del av krisberedskapen

Jukka Etelävuori, äldre beredskapsexpert, och **Pasi Soikkeli**, beredskapsexpert vid Försörjningsberedskapscentralen:

Vad innebär det att transporter och leveranskedjor är ett strategiskt fokusområde för FBC?

Kontinuitet i transporter, olika leveranskedjor, säkerhetsupplagring och kommersiella avtal bildar en logistikhelhet vars varje led behövs för att trygga försörjningsberedskapen. Under strategiperioden kommer vi att fördjupa våra insatser för försörjningsberedskapen på detta område.

I nuläget fokuserar vi relativt mycket på transporter, men vårt mål är – vilket framgår av fokusområdets namn – att under strategi-

perioden inrikta oss mer än tidigare på logistikkedjor. Genom olika FoU-projekt vill vi hitta sätt på vilka vi i krissituationer ännu bättre kan förlita oss på existerande och identifierade alternativa leveranskedjor.

Vad kännetecknade år 2024 för transporter och leveranskedjor med tanke på försörjningsberedskapen?

På logistikområdet såg vi många händelser i rask takt. Året kännetecknades av snabba omvärldsförändringar särskilt inom sjötransporter. Till exempel under början av året tvingade oroligheter i närheten av Suezkanalen logistiktransporter att ta omvägen runt Afrika. Händelserna i Östersjön ökade osäkerheten under slutet av året. Förändringarna i säkerhetsmiljön orsakade med andra ord spänningar för transporter och leveranskedjor.

Det globala sjötransportsystemet är mycket

utmanande, genom att störningar i systemet kan få vidsträckta konsekvenser. Över 95 procent av importen till Finland kommer sjövägen. Därför är det med tanke på försörjningsberedskapen ytterst viktigt att säkerställa att sjötransportkedjorna fungerar smidigt och utan störningar.

Vilka var de viktigaste resultaten i programmet Logistik 2030 under 2024?

Målen för programmet Logistik 2030 uppdaterades i början av året till att motsvara omvärldsförändringarna och målen i FBC:s nya strategi. Vi genomför programmet i samarbete med aktörerna inom branschen.

Till exempel elektrifieringen av banavsnittet Laurila–Torneå–Haparanda var ett samarbete med Trafikledsverket och kommunerna i regionen. Vi samarbetade också med

Jukka Etelävuori, äldre beredskapsexpert vid Försörjningsberedskapscentralen

Pasi Soikkeli, beredskapsexpert vid Försörjningsberedskapscentralen

Försvarsmakten i logistikprojekt som är viktiga för totalförsvaret.

I fjol tecknade vi också ett samarbetsavtal med Åbo universitet, vilket ger oss bättre tillgång till forskningsdata om transporters och leveranskedjors försörjningsberedskap.

Strategiska fokusområden: Livsmedels- och vattenförsörjning

Programmet Mat och vatten 2030 utformades i samarbete med aktörerna i branschen

Miika Ilomäki, ledande beredskapsexpert och programdirektör för Mat och vatten 2030 vid Försörjningsberedskapscentralen:

Vad innebär det att livsmedels- och vattenförsörjning är ett strategiskt fokusområde för FBC?

Syftet med fokusområdena i strategin är att vi ska kunna rikta in våra insatser och resurser på att utveckla försörjningsberedskapen inom branschen. Den nya strategin omfattar åren 2024–2027. Att livsmedels- och vattenförsörjning är ett fokusområde innebär också att försörjningsberedskapen inom branschen ska bli betydligt bättre under denna period.

För att säkerställa utvecklingen använder vi FBC:s program som verktyg för att genomföra

strategin. I januari 2025 lanserade vi programmet Mat och vatten 2030 för att utveckla försörjningsberedskapen både inom livsmedels- och vattenförsörjningen och i hela Finland.

Vad kännetecknade år 2024 för livsmedels- och vattenförsörjningen med tanke på försörjningsberedskapen?

FBC:s försörjningsberedskapsarbete inom livsmedel- och vattenförsörjningen präglades framför allt av utformningen av det nya programmet Mat och vatten 2030. Vi ordnade

workshoppar för intressenter och diskuterade konkreta FoU-projekt. Målet var att programmet syfte, projekt och utveckling av säkerhetsupplagen av livsmedelsspannmål skulle vara kopplade till FBC:s insatser för samhällsansvar. Programmet utformades i ett nära samarbete med olika intressenter och Försörjningsberedskapsorganisationen, och samarbetet fortsätter även nu när programmet är i gång.

FBC:s interna arbete förändrades då vi slog ihop teamen för livsmedels- och vattenförsörjning. Förändringen motiverades av det nya programmet, genom att det är lättare att främja och synliggöra programmets syfte om vi arbetar som ett team och inte som två.

Under 2024 utökades Försörjningsberedskapsorganisationen med följande två pooler som anknyter till vår bransch och även till programmet Mat och vatten 2030: poolen för avfallshantering inom sektorn för hälso- och sjukvård samt poolen för måltidstjänster inom sektorn för livsmedelsförsörjning.

Vilka var de viktigaste resultaten i programmet Mat och vatten 2030 under 2024?

Programmet hade inga egna projekt under 2024. Relevanta projekt från programmet Region 2030, som avslutades vid årsskiftet, överfördes till Mat och vatten 2030 där de

arbetar vidare på normalt vis från och med ingången av 2025.

Ett av de viktigaste bland de ovannämnda projekten är Toimintavarma myymälä- ja polttoainejakeluverkosto (TOIMIVA) för ett funktions-säkert butiks- och bränsledistributionsnät. Projektet nådde under 2024 de mål som schemalagts för planeringsskedet, däribland utformningen av pilotprojekt och tester som kör igång 2025.

Självfallet har projekt inom livsmedels- och vattenförsörjning pågått även utanför programmet. Teamet för livsmedels- och vattenförsörjning arbetade framgångsrikt med dessa under året.

Miika Ilomäki,
ledande beredskapsexpert vid Försörjningsberedskapscentralen

Strategiska fokusområden: Digital säkerhet och informationsförsörjningsberedskap

Den moderna världen vilar på digital säkerhet

Juha Ilkka, ledande beredskapsexpert och programdirektör för Digital säkerhet 2030 vid Försörjningsberedskapscentralen:

Vad innebär det att digital säkerhet är ett strategiskt fokusområde för FBC?

Det moderna samhället är fullkomligt beroende av en fungerande digital infrastruktur och tjänsterna i den. Att se till den digitala säkerheten är därför en central förutsättning för kontinuiteten av de vitala samhällsfunktionerna. Att digital säkerhet är ett av FBC:s strategiska fokusområden innebär att vi har reserverat den kompetens och finansiering som behövs för att utveckla verksamheten. Digital säkerhet är inte en fristående helhet i förhållande till sektorerna, utan en integrerad del av deras beredskapsplanering och av försörjningsberedskapsorganisationens kompetens.

Vad kännetecknade år 2024 för den digitala säkerheten med tanke på försörjningsberedskapen?

I det allt spändare geopolitiska läget gäller det att ta hoten mot cybersäkerheten på allt större allvar. Under 2024 utsattes den kritiska infrastrukturen i Europa för flera angrepp. Betydande incidenter som tangerade den digitala försörjningsberedskapen i Finland var skador på datakommunikationskablar i Finska viken och Östersjön, GNSS-störningar som påverkade flyg- och sjötrafiken samt överbelastningsattacker mot finanssektorn.

Enligt statistik från Transport- och kommunikationsverket Traficom har det samlade läget inom cybersäkerhet ändå varit stabilt.

Vilka var de viktigaste resultaten i programmet Digital säkerhet 2030 under 2024?

Programmet nådde resultat på flera centrala områden under 2024. Cybersäkerhetscentret vid Traficom (CSC) slutförde ett flerårigt projekt kring cyberklimatet som gör det möjligt för centret att ta fram en bättre inriktad och specifik lägesbild för försörjningskritiska företag. Digitalpoolen genomförde övningen TIETO24 i vilken deltog cirka 600 personer från olika branscher och från den offentliga förvaltningen. Över 20 organisationer deltog i en cybersäkerhetsövning för finansbranschen som ordnades av Jyväskylä yrkeshögskola. I övningen pilottestades cyberövningar i en gemensam övningsmiljö för branschen.

Pilotprojektet för ett kompetenscenter för informationssäkerhet kommer att fortsätta, genom att funktionen integreras i FBC:s verksamhet. Utvecklingsarbetet fortsätter vid FBC fram till utgången av 2026. Innehållet och utformningen av kompetenscentrets kampanjöversikter fixerades under året. De kartlade icke-autentiska kampanjer på sociala medier. De kampanjer som hittades hade ingen stor påverkan, och till exempel i samband med presidentvalet observerades ingen icke-autentisk aktivitet.

Inom programmet genomfördes också flera utredningar och projekt kring disruptiv teknik, såsom effekterna av kvantberäkningar på informationssäkerheten. Syftet med anvisningen var att klarlägga såväl fördelarna med kvantberäkningar som de hot som dessa medför för cybersäkerheten, samt föreslå åtgärder med vilka organisationer kan trygga sina data mot kvanthotet.

I samarbete med CSC gjordes en kartläggning av angreppsytorna i den kommunala kritiska infrastrukturen. Syftet var att förbättra den grundläggande cyberhygien i samhällskritiska organisationer samt deras förmåga att identifiera och skydda sig mot cyberhot. Samtidigt ville man få bättre insyn i behovet av tjänster för bättre cybersäkerhet på ett djupare plan.

Juha Ilkka, ledande beredskapsexpert och programdirektör för Digital säkerhet 2030 vid Försörjningsberedskapscentralen

Strategiska fokusområden: Anpassning av industrin till krisförhållanden

Fokus på den egna kritiska produktionen

Produktionsekonomiska arrangemang är ett av de strategiska fokusområdena genom att hotet om allvarliga kriser har ökat.

Enligt **Aki Laiho**, som leder enheten för verkställande av försörjningsberedskapsåtgärder, omfattar fokusområdet de arrangemang som behövs för beredskap mot allvarliga och långvariga kriser. Det innebär också att man sörjer för att Finland har färdiga lösningar för situationer som pågår en längre tid, såsom egen kritisk produktion.

"Utöver upplagring måste vi ha arrangemang för att trygga försörjningsberedskapen ifall krisen pågår i ett år eller till och med tre år", säger Aki Laiho.

Ökande hot om långvariga störningar

Produktionsekonomiska arrangemang har tagits med som ett fokusområde till följd av att hotet om allvarliga och långvariga störningar har ökat.

"Försörjningsberedskapscentralen har alltid varit beredd på kriser. Nu lever vi en förändrad omvärld där vi ständigt ser hot om olika störningar som var för sig eller tillsammans kan orsaka så allvarliga eller långvariga störningar, att vi måste hitta olika slags lösningar på dem."

Att genomföra produktionsekonomiska arrangemang kräver resurser, det vill säga tid och pengar. Enligt Aki Laiho vilar det praktiska genomförandet i hög grad på samarbetet mellan FBC och de olika sektorerna inom det finländska näringslivet.

"Vi gjorde en omfattande utredning under 2024 av hur och var olika modeller för genom-

förandet främjas. I praktiken riktas ett flertal enskilda projekt på noga utvalda kritiska sektorer; det första klustret av projekt genomförs under innevarande strategiperiod. Det är både befintliga projekt som kopplas till den nya helheten och helt nya projekt", säger Aki Laiho.

"Utöver investeringar förhandlar vi om olika logistikhelheter, ingår breda samarbets- och upphandlingsavtal med företag och etablerar partnerskap. I vissa fall kan arrangemangen också innehålla internationellt samarbete."

Aki Laiho betonar den stora vikten av samarbetet mellan Försörjningsberedskapscentralen, poolerna och sektorerna för beredskapen mot störningar som orsakas av allvarliga och långvariga kriser.

"Detta samarbete som byggts upp under en lång tid bidrar till beredskapskontinuiteten i hela samhället. När den är i ordning, och då vi alla har förståelse och kapacitet för beredskap mot kriser, kan vi också bygga upp beredskap och fungerande lösningar med tanke på mer allvarliga situationer. Lyckligtvis har vi redan ett välfungerande samarbete och företagen medverkar aktivt i det."

Aki Laiho, chef för Enheten för verkställande av försörjningsberedskapsåtgärder

Att genomföra produktionsekonomiska arrangemang kräver resurser, det vill säga tid och pengar. Det praktiska genomförandet vilar i hög grad på samarbetet mellan FBC och de olika sektorerna inom det finländska näringslivet.

Höjdpunkter 2024

BÄTTRE FÖRSÖRJNINGSBEREDSKAP INOM KULTURBRANSCHEN

Försörjningsberedskapscentralen sammankallade aktörerna inom kulturbranschen våren 2024 för att diskutera försörjningsberedskapen och den psykiska kriståligheten inom branschen.

Diskussionsunderlaget för seminariet om psykisk kristålighet och kulturbranschens försörjningsberedskap utgjordes av FBC:s förstudie och frågan om försörjningsberedskapen inom kultursektorn.

Psykisk kristålighet är en absolut förutsättning för den övergripande säkerheten. Kultur – i en bred bemärkelse – är fundamentet för denna kristålighet. Deltagarna på seminariet var eniga om att kulturbranschen behöver stärka sin beredskap mot kriser, samtidigt som den bör medvetandegöras om hur nödvändig psykisk kristålighet är.

Enligt FBC:s verkställande direktör **Janne Känkänen**, som var en av talarerna vid seminariet, skulle god beredskap skänka sinnesfrid till hela branschen, trots att försörjningsberedskap inom kulturbranschen kan låta väldigt abstrakt till vardags.

”På vilket sätt kulturbranschens försörjningsberedskap kan stärkas, det är en fråga om branschen måste diskutera inom sig. Självfallet kan Försörjningsberedskapscentralen bistå med stöd, vägledning och råd”, lovade han.

MATTSSONS RAPPORT: FÖRSÖRJNINGSBEREDSKAPEN MÅSTE STÄRKAS

Generalmajor (res) **Kim Mattsson** betonade i sin rapport betydelsen av en samlad lägesbild för den offentliga och den privata sektorns beredskapssamarbete.

Trots att Finland har ett starkt koncept för den övergripande säkerheten, bör informationsförmedlingen och samarbetet förbättras. Mattsson lyfte fram en oro över Försörjningsberedskapscentralens finansiering. Han föreslog i sin rapport en ökning av anslagen från statsbudgeten till försörjningsberedskap.

Enligt Mattsson driver strategin FBC i rätt riktning, men han betonade vikten av att genomförandet av strategin ska lyckas. I rapporten betonades förankring av FBC:s nya strategi, mer övningar och förtydligande av begreppet försörjningsberedskap. Mattsson rekommenderade också inrättande av en ministergrupp för försörjningsberedskap och övergripande säkerhet.

Utredningen betonade företagets roll för försörjningsberedskapen och lyfte fram företagets behov av en bättre lägesbild, beredskapsvägledning och samarbete med den offentliga sektorn.

Utredningen som togs fram på uppdrag av FBC och arbets- och näringsministeriet utgör ett underlag för en reform av lagstiftningen om försörjningsberedskap.

TIETO24 STÄRKTE DEN NATIONELLA KRISTÅLIGHETEN

Övningen TIETO24, som inleddes på våren och kulminerade i en intensiv fas på hösten, utvecklade samarbetet mellan myndigheterna och näringslivet. Denna gång gick övningen ut på att avhjälpa en omfattande störningssituation inom energisektorn, med särskilt fokus på samarbetets och informationsförmedlingens roll. I övningen deltog nästan 800 experter från cirka 170 företag och organisationer.

PROGRAMMET REGION 2030 AVSLUTADES VID UTGÅNGEN AV 2024

Programmet Region 2030 avslutades vid utgången av 2024, som en del av genomförandet av FBC:s strategi. Programmet beaktade regionernas särdrag och utvecklade tvärssektoriellt samarbete i syfte att förbättra försörjningsberedskapen och beredskapsarbetet regionalt.

Trots att programmet avslutats kvarstår det utförda arbetet som en bra ram för vidareutveckling av försörjningsberedskapsverksamheten i regionerna. Det regionala utvecklingsarbetet och de pågående projekten i programmet fortsätter som en del av arbetet i FBC:s regionteam samt i strategiperiodens 2030-program. Samarbetet med programmets centrala intressenter fortsätter.

TVÅ NYA POOLER I FÖRSÖRJNINGSBEREDSKAPS-ORGANISATIONEN

Försörjningsberedskapsorganisationen utökades i början av året med poolerna för måltidstjänster och avfallshantering.

Syftet med Måltidstjänster är att säkerställa kontinuiteten inom food service-sektorn vid allvarliga störningar och att stödja aktörerna inom sektorn. Dessa tillhandahåller tjänster, system eller logistikhelheter för den lagstadgade matförsörjningen och dagligvaruförsörjningen till aktörer som klassificeras som kritiska för samhällets funktioner. Poolens främsta uppgifter är att skapa en lägesbild för sektorn och att identifiera försörjningskritiska organisationer och skyddskrävande objekt.

Poolen för avfallshantering ersatte den tidigare försörjningsberedskapskommittén för avfallsbranschen. Den nya poolen ska utveckla beredskapen och kontinuitetshanteringen inom avfallshantering. Dess syfte är att säkerställa ändamålsenlig funktion av den avfallshantering som samhället kräver, både under normala förhållanden och vid allvarliga störningar.

Nätverket

Heli Tammivuori, chef för Försörjningsberedskapscentralens enhet för nätverkssamarbete.

Fungerande nätverksorganisation för robust försörjningsberedskap

Försörjningsberedskapsorganisationen hjälper att bygga upp företagens kapacitet för försörjningsberedskap. Under den nya strategiperioden kommer FBC att stärka försörjningsberedskapsnätverkets struktur, utarbeta exaktare modeller för samarbetet och definiera aktörernas uppgifter och roller. På så sätt går vi i samarbetet från passiv till aktiv beredskap.

”Under den nya strategiperioden arbetar vi för större tydlighet, mer styrning och enhetliga ledningsrutiner i nätverken. Allt detta syftar till att stärka kapaciteten”, säger **Heli Tammivuori** som leder Försörjningsberedskapscentralens enhet för nätverkssamarbete.

Hon betonar att då lägesbilden för säkerhetsmiljön blir allt dystrare är det absolut klokt och ändamålsenligt att tillsammans bygga upp kapaciteten i nätverksmodellen.

”Vi måste höja hela samhällets kapacitet så att den motsvarar de hot mot försörjningsberedskapen som vi har lyft fram i vår nya strategi. Det kräver en välfungerande försörjningsberedskapsorganisation, för att vi utifrån information kan stärka företagens kontinuitetshantering och till exempel öva olika slags händelser”, säger Heli.

Enorm effekt genom nätverk

Antalet branscher som ingår i Försörjningsberedskapsorganisationens pooler är enormt och de verkar på alla samhällskritiska områden. Chefen

för nätverkssamarbetsenheten betonar därför att nätverkets existens i sig och mängden aktivitet och kompetens i nätverket har en enorm effekt.

”I sektorerna, poolerna och kommittéerna medverkar aktörer från hundratals företag, myndigheter och tredje sektorn. Etablering av nätverk samt branschövergripande systematisk utveckling av försörjningsberedskapsarbetet genererar ett enormt värde för samhället och för enskilda aktörer/företag.”

Ett brett och mångsidigt nätverk kräver att dragloket, med andra ord FBC, är väl insatt i branschernas och sektorernas särdrag, samtidigt som tjänster måste rationaliseras.

”Ett visst mått av enhetlighet är mycket viktigt, till exempel vid inhämtning av lägesbilsdata. Därför har vi börjat inhämta lägesbilsdata från poolerna med en gemensam tillämpning. Det finns också mycket som vi kan förbättra i övnings- och utbildningsverksamheten och i tjänsterna för kontinuitetshantering till poolerna och företagen.”

Exempel på nätverkssamarbete

Bättre cyber-säkerhet på kritiska områden genom samarbete

Digitalisering ger stora fördelar, man samtidigt blottar den nya sårbarheter för cyberattacker. Attackerna kan riktas mot partnernätverk till företag inom kritiska sektorer och lamslå hela leveranskedjor, vilket i värsta fall kan leda till allvarliga störningar i samhällets funktioner.

Försörjningsberedskapscentralen finansierade ett projekt där Jyväskylä universitet tog fram nya lösningar för bättre cybersäkerhet i partnernätverk. I projektet utarbetades konkreta verktyg och handlingsmodeller som hjälper företag att identifiera och hantera cybersäkerhetsrisker.

Praktiska lösningar genom samarbete

Forskardoktor **Hanna Paananen** vid Jyväskylä universitet sammanförde företag från olika försörjningskritiska branscher för projektet. Till de branscher som var representerade hörde bland annat logistik, hälso- och sjukvård och energi.

Paananen berättar att man ville hitta lösningar som verkligen var nyttiga och lätta att tillämpa i företagets vardag.

Ett av företagen som deltog i projektet var elbolaget Suur-Savon Sähkö. **Pekka Nurmi**, enhetschef för teknik och informations-säkerhet, berömmar projektets praktiska tillvägagångssätt:

"Forskarna från Jyväskylä universitet kunde kombinera forskningsdata och våra praktiska utmaningar. Vi saknade både tid och kunskap för sådant. Universitetet hade de resurser som behövdes för att behandla informationen."

I projektet utarbetades bland annat modeller för riskbedömning och riskhantering, utbildning i informationssäkerhet och spridning av

information med samarbetspartner. Projektets resultat blev studiematerial och anvisningar, med vilka företag kan förbättra sin cybersäkerhet och själva starta motsvarande partnerprojekt.

Målet är att resultaten ska få stor spridning och bidra till att förbättra cybersäkerheten i de kritiska branscherna i hela Finland.

Hanna Paananen, forskardoktor vid Jyväskylä universitet.

Exempel på nätverkssamarbete

"Vi har nöd- läge på järn- vägsspåren!"

Beredskapsövningen Yhdistelmä24 sammanförde aktörer inom kemibranschen, hälso- och sjukvården och avfallshanteringen i Satakunta i mars 2024. Med en simulerad kemikalieolycka testades exempelvis hur hanteringen av stora patientmängder, säkerhetskommunikationen och avrapporteringen fungerar i en krissituation.

Illustration.

Det var upp till aktörer inom tre olika branscher att bevisa hur samarbetet fungerar när det verkligen gäller. Övningen Yhdistelmä24 finansierades genom Försörjningsberedskapscentralens program Region 2030 och i den deltog cirka 50 organisationer eller företag från olika håll i Finland.

Den simulerade olyckan hade inträffat på ett järnvägsområde, och det gällde att bland annat omplacera stora mängder farliga kemikalier på ett säkert ställe.

Miljöchef Satu Kuutti från Pirkanmaan jätehuolto var en av fackpersonerna inom avfallshantering som deltog i övningen. Enligt henne var beredskapsövningen en ögonöppnare och en matnyttig erfarenhet.

"Övningen lärde mig att om en sådan olycka inträffar, så måste samarbetet mellan myndigheter och andra parter fungera."

Motivation och ambition på hög nivå

Företag övar i allmänhet på sina respektive verksamhetsställen, men det finns också ett uppenbart behov av gemensamma övningar.

Beredskapsexpert Ossi Heino från Försörjningsberedskapscentralen deltog i samordningen av övningen. Enligt honom uppstod det under övningen situationer där beslut som fattats av en sektor kunde få konsekvenser för verksamhetsbetingelserna för en annan sektor.

"För att identifiera sådana kopplingar måste man kunna lyfta blicken från det egna, omedelbara uppdraget. Vilket är lättare sagt än gjort."

Internationell verksamhet

Internationellt intresse för Finlands modell för försörjningsberedskap

Försörjningsberedskapscentralens internationella aktiviteter 2024 omfattade både utveckling av befintligt samarbete och nya initiativ.

Försämringen av säkerhetsmiljön samt Finlands läge som granne till Ryssland och på såväl EU:s som numera även Natos yttre gräns har väckt allmänhetens intresse utomlands för den finländska modellen för försörjningsberedskap. Detta har avspeglats på FBC som ett stort antal besök av grupper som representerat olika länders statsledning, beväpnade styrkor, experter och journalister.

Även otaliga internationella expertmöten inom och mellan sektorerna hör till vardagen för FBC:s experter, som under 2024 utvecklade sina färdigheter i att beskriva och tolka principerna och handlingsmodellerna för försörjningsberedskaps-

modellen. Detta arbete kommer att fortsätta de närmaste åren. Eftersom försörjningsberedskap saknas direkta motsvarigheter i andra länder, går det inte att översätta verksamheten rakt av till ett nytt språk, utan det behövs tolkning och identifiering av referenspunkter i andra länders liknande strukturer.

Finlands närmaste och viktigaste internationella samarbetspartner, även i fråga om försörjningsberedskap, är Sverige, med vilken man utvidgat nätverk på sektornivå till behöriga svenska ämbetsverk. Ett tecken på det fördjupade samarbetet mellan Försörjningsberedskapscentralen och MSB – Myndigheten för samhällsskydd och beredskap är ett avtal om expertutbyte som tecknades 2024. Utöver Sverige håller beredskapssamarbetet mellan de nordiska länderna på att lägga i en ny växel. Initiativet främjas av ett nordiskt nätverk för beredskap som inrättats på förslag av statsminister Petteri Orpo.

Nytt samarbete lanserades framför allt med Ukraina. FBC:s samarbete med Ukraina kretsar kring ett partnerskap med administrationen av

Ukrainas statliga tjänst för specialkommunikation och informationssäkerhet. En viljeförklaring om samarbete undertecknades i Kiev i november 2024. Samarbetet fokuserar på att skydda den kritiska infrastrukturen, reparationsförmågan samt utveckla den allmänna beredskapen.

Inom EU deltog FBC aktivt i diskussionerna om utveckling av unionens gemensamma beredskap. Ett gott underlag för detta utgjorde president Sauli Niinistös rapport om behovet att utveckla den europeiska krisberedskapen samt Finlands förslag till en beredskapsunion.

I beredskapssamarbetet med Nato följer FBC med resilienskommitténs arbete. Därtill byggde vi upp en samlad nationell bild av hur våra beredskaps- och försvarsstrukturer bör utvecklas för att vi i full omfattning ska kunna stödja Natos kapacitet och aktioner i Östersjöområdet.

FBC deltog aktivt i diskussionerna om utveckling av EU:s gemensamma beredskap. Vi följer med arbetet i Natos resilienskommitté.

Katri Liekkilä,
ledande expert,
internationella
ärenden.

Internationell verksamhet

Finland och Sverige intensifierar beredskaps-samarbetet

Försörjningsberedskapscentralen har ett nära samarbete med svenska MSB – Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Det innebär i praktiken att man utbyter lägesbildsinformation och etablerar gemensamma upplag och företagsnätverk.

Hösten 2024 drog även ländernas regeringar upp riktlinjer för att stärka beredskapssamarbetet mellan Finland och Sverige. Avsikten är att inleda beredningen av en gemensam planering av försörjningsberedskapen, vilket är ett sätt att stärka resiliensen och öka kostnadseffektiviteten.

Konkreta sätt att intensifiera samarbetet kan vara till exempel samarbete kring den materiella beredskapen, i synnerhet pilotförsök med ge-

mensam upplagring, kapacitet för att reparera undervattensinfrastruktur, i synnerhet sjökablar, logistiksamarbete i de nordliga regionerna, utbyte av lägesbilder, gemensam granskning av risk- och hotmiljön samt analyssamarbete.

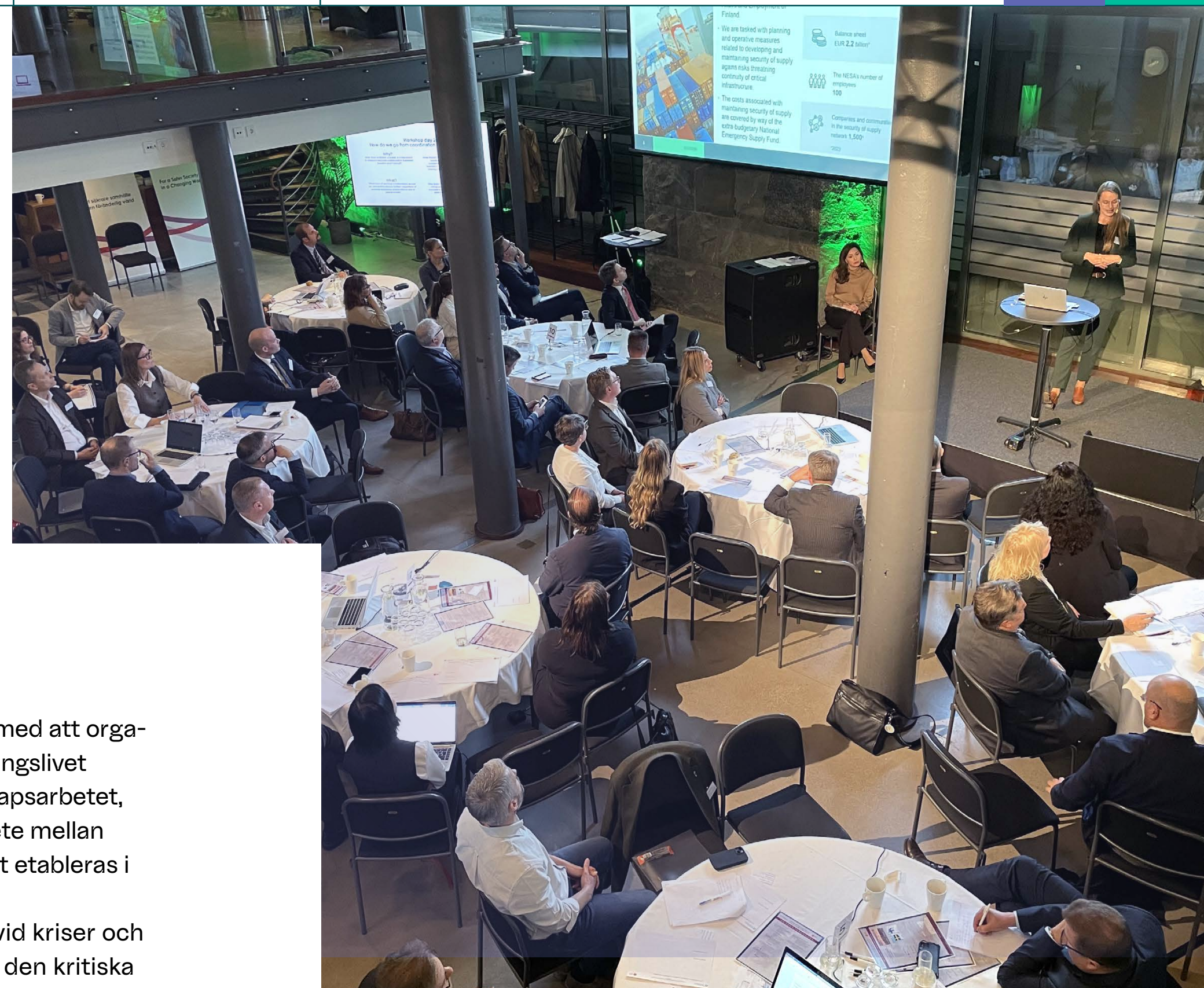
Det är viktigt för de båda länderna att det råder fred på Östersjön, och särskilt Finland är beroende av importen och exporten över innanhavet. Det ökande hotet från Ryssland har ökat risken för både militär påverkan och försök till hybridpåverkan av olika slag. Även de mer omfattande växlingarna i världsläget och deras effekter på de globala leveranskedjorna och -systemen väcker oro hos oss här uppe i norra Östersjöområdet. Därför är det naturligt att Finland och Sverige tillsammans värnar om stabiliteten och har beredskap mot eventuella störningar.

Länderna i Norden har samarbetat i många år, till exempel genom forskningsprojekt, men i dag är kontakterna mer intensiva. Länderna utbyter information och erfarenheter om utmaningarna och

verksamhetsmodellerna för arbetet med att organisera försörjningsberedskapen. Näringslivet i Finland deltar i försörjningsberedskapsarbetet, och ett liknande nätverk för samarbete mellan myndigheter och företag håller på att etableras i Sverige.

Företag spelar en avgörande roll vid kriser och krig, genom att en betydande del av den kritiska infrastrukturen ägs av företag. Även de för befolkningen nödvändiga tjänsterna produceras i stor utsträckning av företag. Beredskap mot störningar tryggar företagets egen verksamhet, samtidigt som det stärker samhällets resiliens.

Näringslivets strategiska partnerskap mellan länderna skapar en kommersiell potential, inte enbart för försvarsindustrin, utan även mer allmänt för företag som verkar inom beredskap och säkerhet. Allvarliga kriser kräver förmåga att ge och ta emot hjälp. Störningar kan också ske under ytan, vilket skadegörelserna på gasrör och datakommunikationskablar i Östersjön har visat.

De framhäver behovet av att skapa en gemensam lägesbild och att bygga upp gemensam skydds- och reparationskapacitet.

Till följd av förändringarna i säkerhetsläget har Nato och Europeiska unionen aktiverat sig i fråga om försörjningsberedskap, beredskap och resiliens. Sverige och Finland vill tillsammans göra sig hörda vid det internationella beslutsfattandet om beredskap och kriställighet.

FBC:s och MSB:s gemensamma seminarium om försörjningsberedskapen i Stockholm i oktober 2024.

Forskning

Disruptiv teknik kräver kunnande även under kriser

Olika former av disruptiv teknik, såsom artificiell intelligens, kvantberäkningar, molnrobotik, digitala valutor och bioteknik, ställer rådande förfaringssätt på prov och medför nya utmaningar. De ökar vårt beroende av internationella företag och gör datasystemen mer sårbara. Utrikespolitiska institutets rapport från juni 2024 redogör för den inverkan som disruptiv teknik har på försörjningsberedskapen i Finland.

"Det är viktigt att kunna förutse på vilket sätt disruptiv teknik kan förändra samhället och vilka utmaningar den medför för beredskapsarbetet i framtiden. Dagens samhälle är genomgående beroende av att tekniken fungerar. Vi behöver insyn i den tekniska utvecklingen och de konsekvenser som disruptiv teknik kan ha för försörjningsberedskapen", säger ledande analytiker **Heikki Laurikainen** från Försörjningsberedskapscentralen. Utrikespolitiska institutets rapport "Murrokselliset teknologiat – teknologisen kehityksen dynamiikka ja kansallinen varautuminen" om disruptiv teknik i relation till den tekniska utvecklingens dynamik och nationell beredskap publicerades

i juni 2024. Rapportförfattare är **Markus Holmgren**, forskare vid Utrikespolitiska institutet. FBC är medfinansierad till rapporten som ingår i en serie studier om utvecklingen av försörjningsberedskapens strategiska omvärld.

Nationell vision som grund för beredskapsåtgärderna

Holmgren framhåller i rapporten att man vid granskning av disruptiva innovationer inte ska fokusera på små enskilda element som är svåra att förutse. Däremot bör man se på bredare trender och innovationer som är lättare att förutse

med relativt god träffsäkerhet. Sådana är bland annat omställningen till kunskapsdriven ekonomi, ökande hybridpåverkan och tilltagande geoekonomiskt agerande.

Det viktiga enligt Holmgren är att vi på den nationella nivån håller blicken på den framtid som trenderna utvisar och förbereder oss för de största utmaningarna, istället för att spurta hit och dit efter utvecklingsförlopp på mikronivå.

Beredskapsåtgärderna bör bygga på en nationell vision om vad som kommer att utgöra grunden för Finlands kriställighet och teknikindustriella konkurrensfördelar i framtiden.

Det viktiga är att vi på den nationella nivån håller blicken på den framtid som trenderna utvisar och förbereder oss för de största utmaningarna, istället för att spurta hit och dit efter utvecklingsförlopp på mikronivå.

Forskning

Utredning av företagens beredskap mot kvantteknikens hot

Endast ett fåtal försörjningskritiska aktörer har tillräcklig beredskap mot cybersäkerhetshot som kvanttekniken gett upphov till. Det framgår av en utredning av Digitalpoolen, som hör till Försörjningsberedskapsorganisationen. Utredningen från juni 2024 ger företag rekommendationer för kvantsäkrade lösningar.

Kvantteknik gör det möjligt att snabbt behandla enorma mängder data. Med kvantlösningar kommer man i framtiden att kunna utföra till exempel beräkningar som är omöjliga i dag. De kommer förhoppningsvis att bidra till lösningar på bland annat klimatförändringar och energiproblem, hållbar produktion och konsumtion eller framtagning av nya läkemedel.

Det går att skydda sig mot angrepp

Kvantberäkningar klarar också av att lösa sådana problem som de nuvarande krypteringsmetoderna i datakommunikationen och datalagren

bygger på. När krypteringen är bruten är datakommunikationen och datalagren inte längre informationssäkra. Hotet utgörs av såväl kvantdatorerna som utvecklingen av algoritmer för att knäcka krypteringsnycklar med hjälp av datorerna.

Det går att skydda sig mot angrepp från kvantdatorer genom att stärka befintlig symmetrisk kryptering med längre krypteringsnycklar. System med publika nycklar behöver däremot helt nya algoritmer. Nya metoder finns redan, och standardiseringen av dem färdigställdes 2024. Det är dags att börja tänka på att ta i bruk nya metoder för att kunna garantera säkerheten för kritiska data och system även i framtiden.

Få företag tänker på kvanthot

Enligt utredningen har endast ett fåtal företag vidtagit konkreta åtgärder för att avvärja kvanthot. Trots att man i allmänhet är väl medvetna om hoten från kvanttekniken, har endast

11 procent av de företag som svarade på förfrågan tagit hänsyn till kvanthotet då de gjort upphandlingar. Många företag saknade planer och strategier för kryptering eller hade inte inventerat sina nuvarande krypteringsmetoder.

Utredningen genomfördes av Teknologiska forskningscentralen VTT och den finansierades från Försörjningsberedskapscentralens program Digital säkerhet 2030.

Endast
11%
procent av företagen som svarade på enkäten hade tagit hänsyn till kvanthotet då de gjorde upphandlingar.

Forskning

Information från sektorerna om klimatförändringars inverkan på försörjningsberedskapen

Försörjningsberedskapscentralens och Utrikespolitiska institutets gemensamma publikation från december 2024 behandlar kedjorna av klimatförändringarnas konsekvenser och indirekta påverkan på försörjningsberedskapen i Finland. I konsekvenskedjor kopplas klimatkfaktorer till politiska, ekonomiska och transnationella fenomen. Indirekt påverkan avser konsekvenser av bekämpning av och anpassning till klimatförändringar.

Publikationen fokuserar på de sex sektorerna livsmedelsförsörjning, energiförsörjning, finanssektor och ekonomi, logistik, industri och hälso- och sjukvård. Samtliga sektorer är exponerade mot klimatkonsekvenser som är kritiska för försörjningsberedskapen.

Inom exempelvis livsmedelsförsörjningen kan extremväder, såsom torka och översvämningar, minska skördarna utanför Finland, vilket kan leda till underskott i Finlands livsmedelsimport. Inom energisektorn är konsekvenserna däremot kopplade till den gröna omställningen genom att väderberoende vind- och solkraft måste kompletteras med metoder som jämnar ut för-

brukningen och produktionen av elkraft; energiteknik är också beroende av kritiska material och komponenter. Inom hälso- och sjukvården kan klimatförändringarna medföra fler störningar i produktionen av läkemedel och utrustning, samtidigt som extrema värmeböljor drabbar människors hälsa.

Nyckeln är samarbete och ett övergripande perspektiv

I Finland bygger beredskapen för säkerhetshot på en modell för övergripande säkerhet som omfattar alla sektorer. Modellen ger i princip ett

gott utgångsläge för klimatberedskap, men den fokuserar ändå mest på akuta och kortvariga störningar och på differentiering av normala förhållanden och undantagsförhållanden. Det räcker inte till alla delar till då det gäller beredskap för klimatförändringarnas långvariga konsekvenser, säger rapportförfattarna **Emma Hakala** och **Helmi Räisänen**, som är forskare vid Utrikespolitiska institutet.

”Ett övergripande perspektiv och samarbete mellan offentliga och privata aktörer är avgörande för beredskapen för klimatförändringarnas konsekvenser för försörjningsberedskapen”, säger Hakala och Räisänen.

Klimatförändringarna och deras konsekvenser ger också upphov till nya utmaningar för försörjningsberedskapen.

Första helhetsbilden av klimatförändringars konsekvenser för försörjningsberedskapen

Lägesbildsrapporten ingår i forskningsprojektet Klimatförändringen och Finlands försörjningsberedskap som genomförs av Utrikespolitiska institutet och finansieras av FBC. Projektet fortsätter till 2026. Enligt ledande beredskapsexpert **Tapio Tourula**, som leder Klimat- och rymdteamet vid FBC, är syftet att först få fram en övergripande bild av klimatförändringarnas politiska konsekvenser och grundläggande mekanismer.

”Klimatförändringarna och deras konsekvenser ger också upphov till nya utmaningar för försörjningsberedskapen. De leder till att omvärlden är i en konstant förändring. Även inom försörjningsberedskapen krävs nytänkande”, säger Tourula.

”Lägesbildsrapporten som publicerades i december ger för första gången en samlad bild av frågan ur ett beredskapsperspektiv och bidrar med information om klimatförändringarnas konsekvenser för samhället och i synnerhet för de försörjningskritiska aktörerna”, säger han.

Forskning

FBC utredde ukrainska mediers funktionsförmåga under kriget

FBC har sedan våren 2022 på olika sätt bevakat krigshändelserna i Ukraina och analyserat deras konsekvenser samt de behov som därigenom identifierats att utveckla försörjningsberedskapen i Finland.

En omfattande utredning av det ukrainska mediefältets kontinuitet under kriget färdigställdes i oktober 2024. Rapporten sammanfattar tre års arbete och ger värdefull information om angreppen mot de ukrainska medierna och hur dessa har klarat av att fortsätta verksamheten. I rapporten lyfts också fram aspekter som medierna bör vara förberedda på även i andra länder.

Utveckling av de ukrainska mediefältet

Enligt utredningen har det ukrainska mediefältet utvecklats i en allt mer västerländsk riktning de senaste åren och höjt sin placering i bland annat Reportrar utan gränsers pressfrihetsindex. Å andra sidan tampas landet med problem som inte beror på kriget, såsom oligarki, sovjetkulturens arv och resursbrist.

Medierna har ändå lyckats relativt väl med att fortsätta och utveckla verksamheten. Bidragande faktorer till detta har varit journalisternas idealism samt finansiellt stöd från väst.

Tillförlitligt nyhetsmaterial är eftertraktad vara

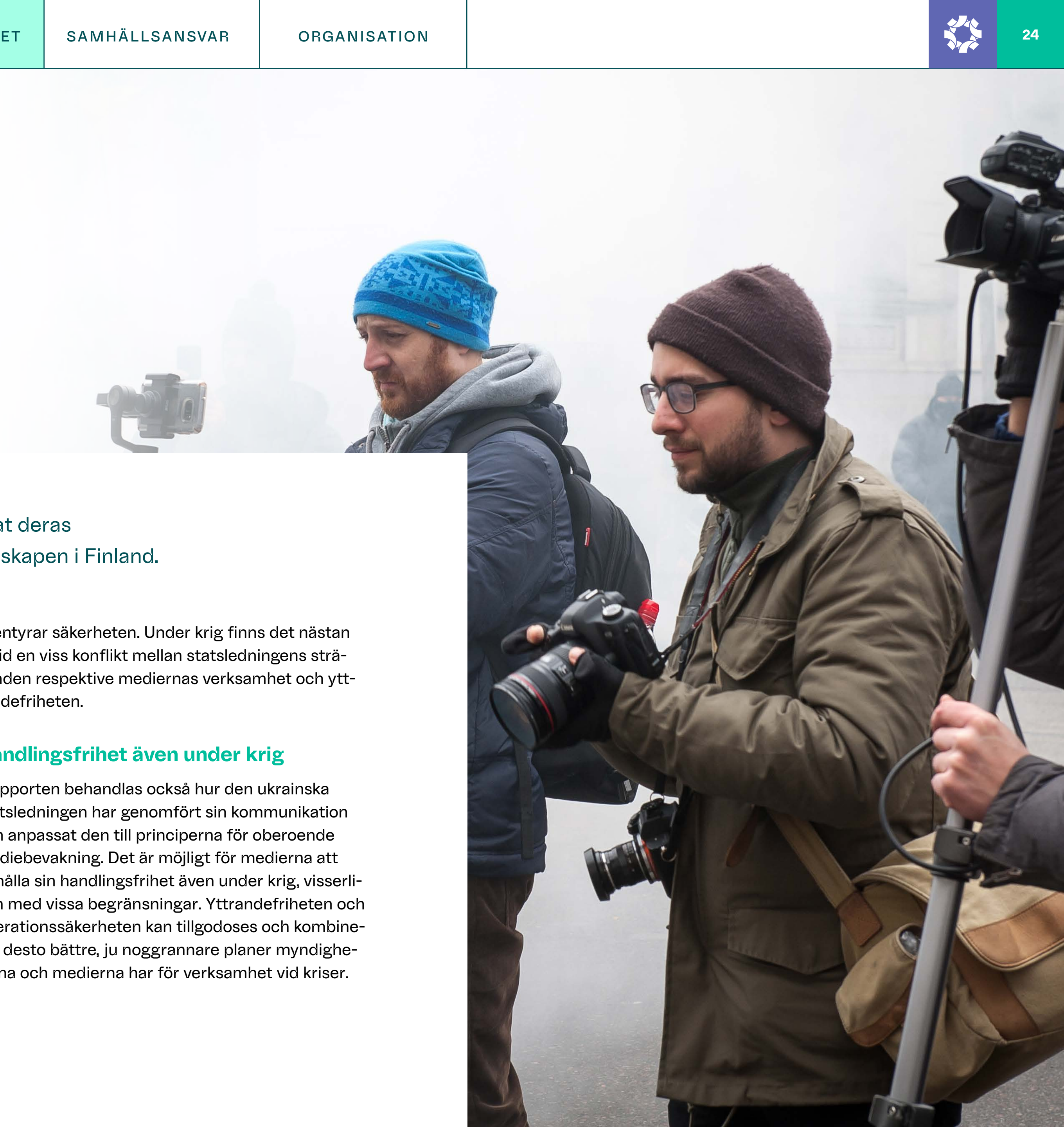
Syftet med att bevaka och analysera händelserna i Ukraina är att identifiera sådana aktioner och förlopp som kräver beredskap av medierna. Dessa lärdomar kan hjälpa att stärka det finländska mediefältets funktionsförmåga och kontinuitet ifall det till exempel utsätts för en allvarlig kris eller till och med militär maktutövning.

Efterfrågan på tillförlitligt nyhetsmaterial ökar vid stora kriser. Visserligen blir det också mer angeläget att förhindra spridningen av information som

äventyrar säkerheten. Under krig finns det nästan alltid en viss konflikt mellan statsledningens strävanden respektive mediernas verksamhet och yttrandefriheten.

Handlingsfrihet även under krig

I rapporten behandlas också hur den ukrainska statsledningen har genomfört sin kommunikation och anpassat den till principerna för oberoende mediebevakning. Det är möjligt för medierna att behålla sin handlingsfrihet även under krig, visserligen med vissa begränsningar. Yttrandefriheten och operationssäkerheten kan tillgodoses och kombineras desto bättre, ju noggrannare planer myndigheterna och medierna har för verksamhet vid kriser.

Personal

Experter i alla åldrar och med gedigen erfarenhet

FBC:s medarbetare är experter på flera olika områden, vilket skapar den unika kombination av kompetenser som är vårt trumfkort. I en ständigt fluktuerande omvärld är det viktigt att vi ser till vår personals färdigheter att tillämpa sina kunskaper i försörjningsberedskapens kontext.

FBC hade drygt etthundra medarbetare vid utgången av 2024; personalstyrkan har ökat kraftigt de senaste åren. År 2024 fick vi 20 nya medarbetare, fyra av dem i visstidsanställningar. Drygt hälften av de nya medarbetarna rekryterades för sektorernas beredskapsarbete, i befattningar som bland annat beredskapsexpert och ledande beredskapsexpert. De övriga anställdes inom administrationen och stödfunktionerna.

FBC rekryterar och har i sin personalstyrka experter i alla åldrar. Åldersspannet hos våra medarbetare är 27–65 år; den största gruppen är 40–49-åringar. Av den nyrekryterade personalen 2022–2024 hörde 20 procent till åldersgruppen 50–59 år och 7 procent till över 60-åringar då de började på FBC. De flesta som anställs på FBC har redan en hel del tidigare arbetserfarenhet. Hos oss får även erfarna 55+-are visa framfötterna och utvecklas i arbetet och många av dem

fortsätter arbeta efter sin lägsta pensionsålder. Vi ser ett stort värde i att kunskap förmedlas från erfarna medarbetare till dem som är i början av sina karriärer.

Härdade experter

År 2024 lanserade vi en skraddarsydd coachning för "härdade experter", som ska fördjupa vår samlade kompetens inom försörjningsberedskap och stärka de arbetslivsfärdigheter som experter behöver bland annat för teamarbete, kommunikation och facilitering.

Vårt mål är framför allt att stödja kompetensutveckling och lärande i vardagsarbetet och utöka inslaget av till exempel "bollplank", mentorship och informella lärgrupper. Vi uppmuntrar teamen att regelbundet utvärdera teamets kunskaper och identifiera var de behöver förbättras.

NYREKRYTERAD PERSONAL 2022–2024 EFTER ÅLDERSGRUPP OCH ANSTÄLLNINGÅR

Åldersgrupp i början av anställningen	2022	2023	2024	Totalt	Andel, %
Under 30	3	2	4	9	16 %
30–39	2	5	2	9	16 %
40–49	4	8	10	22	40 %
50–59	3	6	2	11	20 %
Över 60	0	2	2	4	7 %
Samtliga	12	23	18	55	100 %

Åtgärder för individuell kompetenshöjning avtals vid utvecklings- eller månadssamtalen med chefen.

Vi vill utnyttja olika metoder för kompetenshöjning på ett mångsidigt sätt. Systemet för arbetsberedskap, som vi införde i början av 2024, ger exempelvis dem som deltar i en jourring möjlighet att sätta sig in i nya uppgifter utöver det egna ansvarsområdet. Våra medarbetare är med i många nätverk; med tanke på verksamhetens karaktär är ett aktivt nätverkssamarbete och kompetensutveckling i nätverk synnerligen viktigt för oss.

MÅLET STÄLLT PÅ VÄLMÅENDE EXPERTER

Vårt mål är att de härdade experterna ska må bra på jobbet. Vi bevakar regelbundet personalens arbetsbelastning och arbetstider. Flextid och möjlighet att jobba delvis på distans möjliggör flexibla arbetstider och balansering av arbete och privatliv. Vi strävar efter att hitta smarta arbetssätt och uppmuntrar medarbetarna att se till sin återhämtning. Endast om vi själva mår bra kan vi stödja samhället under kriser och undantagsförhållanden.

Ekonomi

Försörjningsbered- skapscentralens ekonomi och bokslut

Säkerhetsmiljön har förändrats snabbt de senaste åren, och betydelsen av ha beredskap för förändringarnas konsekvenser har framhävts även under detta räkenskapsår.

Resursbehovet inom försörjningsberedskap ökar snabbt, men trygghandet av resurserna är en utmaning. Konkurrensen om de offentliga resurserna hårdnar, samtidigt som efterfrågan på försörjningsberedskapsåtgärder ökar. De ekonomiska ramvillkoren för FBC kommer inte att bli lättare under innevarande strategiperiod, eftersom tillväxten av produktiviteten i Finland har varit svag. Samtidigt råder det osäkerhet kring den globala ekonomins utveckling och prognoserna om den.

Försörjningsberedskapscentralen förvaltar försörjningsberedskapsfonden som står utanför statsbudgeten. Till fonden bokförs som inkomst den försörjningsberedskapsavgift som uppbärs för flytande bränslen samt elström och vissa bränslen. År 2024 inflöt till fonden 38,3 miljoner euro (år 2023: 37,7 mn euro).

Fonden täcker utgifterna för försörjningsberedskapsåtgärder samt kostnaderna för säkerhetsupplagring, tekniska reservsystem och beredskapsplanering. Avkastningen från försörjningsberedskapsavgiften har minskat redan i flera år. Beloppet antas fortsätta minska som ett resultat av bättre energieffektivitet samt omställningen till konsumtion som omfattas av en lägre avgift (t.ex. el) eller ingen avgift alls (t.ex. fast biomassa).

I likhet med de föregående åren var Försörjningsberedskapsfonden även 2024 beroende av avkastningen på investeringar för att kunna täcka kostnaderna för verksamheten enligt de gällande målen samt för de pågående programmen.

Det internationella samarbetet har delvis blivit svårare, men å andra sidan skapar utvecklingen inom EU nya möjligheter för försörjningsbered-

skap. Ett gott exempel på detta är rescEU:s CBRN- och Medical-beredskapslager, som finansieras av Europeiska kommissionen. Dessa samprojekt höjer unionens och Finlands förmåga att svara på olika slags hot. I slutet av 2024 levererade Finland har för första gången materiellt bistånd från sitt rescEU-lager till Ukraina som begärt det.

Mer kostnadseffektiv lagerhållning

År 2024 var omsättningen betydligt större än året innan och uppgick till 212,8 miljoner euro (2023: 59,6 mn euro). Det berodde till stora delar på säkerställandet av distributionen av flygbränsle till försörjningskritiska flyg under bränsledistributionsstrejken våren 2024, vilket genomfördes som utbyte av energiprodukter. Övriga rörelseintäkter låg på samma nivå som året innan och uppgick 34,4 miljoner euro. I beloppet ingår kostnader för specialuppdrag som ersätts till FBC.

Kostnaderna för säkerhetsupplagen var 39,3 miljoner euro år 2024 (2023: 40,9 mn euro). Upplagringen sågs över under 2024 för att anpassa den till de förändrade beredskapsbehoven och förbättra kostnadseffektiviteten.

Andra kostnader än kostnader för omsättnings-tillgångar uppgick till 63,9 miljoner euro (2023: 54,1 mn euro). Inom programmen genomfördes under året åtgärder för försörjningsberedskapen för ett belopp om 15,5 miljoner euro (2022: 16,1 mn euro).

FBC:s balansomslutning minskade från året innan med 14,8 miljoner euro, och landade på 2,14 miljarder euro.

Omsättning

212,8 mn €

Intäkter från försörjningsberedskapsavgiften

38,4 mn €

Övriga intäkter

34,4 mn €

Kostnader för säkerhetsupplag

39,3 mn €

Övriga kostnader

63,9 mn €

Åtgärder inom programmen

15,5 mn €

Balansomslutning

2,14 MD€

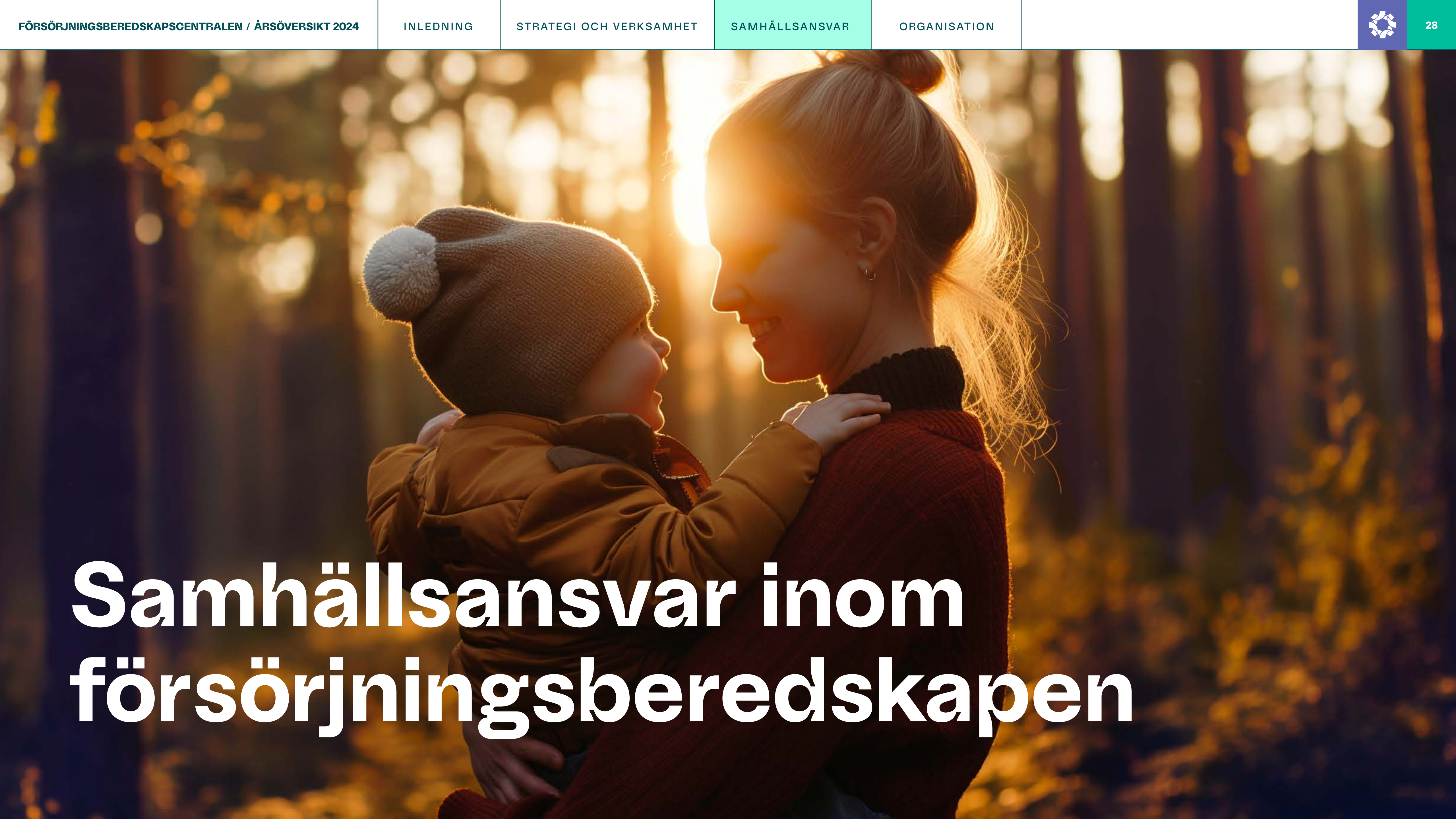

Ekonomi

VIKTIGASTE EKONOMISKA NYCKELTAL

Intäkter	2024	2023	2022	2021	2020	2019
Intäkter från försörjningsberedskapsavgiften	38,4 mn €	37,7 mn €	40,3 mn €	40,3 mn €	40,3 mn €	42,5 mn €
Omsättning	212,8 mn €	59,6 mn €	222,8 mn €	115,7 mn €	48,3 mn €	84,2 mn €
Övriga intäkter	34,4 mn €	38,2 mn €	16,2 mn €	128,8 mn €	179,4 mn €	6,0 mn €
Balansräkning	2,1 MD€	2,1 MR€	2,3 MR€	2,3 MR€	1,9 MR€	2,0 MR€

Kostnader	2024	2023	2022	2021	2020	2019
Köp	213,3 mn €	134,4 mn €	153,7 mn €	224,3 mn €	220,7 mn €	77,7 mn €
Övriga kostnader exkl. avskrivningar	103,2 mn €	94,9 mn €	80,5 mn €	65,5 mn €	87,3 mn €	46,8 mn €
varav upplagring	39,3 mn €	40,9 mn €	29,3 mn €	28,5 mn €	21,9 mn €	17,5 mn €

Samhällsansvar inom försörjningsberedskapen

Vision för hållbarhet och ledarskap

Hållbarhet är integrerad i verksamheten

Försörjningsberedskapscentralens hållbarhetsvision syftar till att hållbarhet ska integreras i hela organisationens verksamhet, beslutsfattande, ledning och rapportering.

Enligt FBC:s strategi (2024–2027) är det viktigt att verksamheten är genomgående ansvarsfull och hållbar, särskilt under normala förhållanden. Detta tillvägagångssätt stärker FBC:s roll som en ansvarsfull och hållbar organisation, som är kapabel att svara på samhällets och intressenternas förväntningar i alla situationer.

Visionen vägleder FBC mot ett helhetsinriktat och proaktivt hållbarhetstänk, där hållbarhet utgör en central del av försörjningsberedskapsarbetet, hanteringen av miljökonsekvenserna samt utövandet av god förvaltning och social hållbarhet.

Hållbarhetsledning

Hållbarhet är ett centralt element i Försörjningsberedskapscentralens (FBC:s) strategi och hållbarhetsutövning har integrerats i organisationens normala verksamhet. I FBC:s strategiska styrning är hållbarhetsaspekten närvarande på organisationsnivå och den leds av förvaltningsdirektören. Förvaltningsdirektören ska se till att principerna och insatserna för hållbarhet synliggörs i organisationens verksamhet och övervakas regelbundet.

FBC:s ledningsgrupp och styrelse behandlar frågor kring hållbarhet efter behov. Förvaltning av hållbarhet utgör en del av den strategiska ledningen och den tas upp på både styrelsens och ledningsgruppens sammanträden, vilket säkerställer att främjande av hållbarhet är en prioriterad fråga för samtliga organisationsnivåer.

Hållbarhet omfattas också av resultatavtalet mellan FBC och arbets- och näringsministeriet (ANM) och redovisas till ANM två gånger om året. Detta förfarande bidrar till större transparens och säkerställer konstant övervakning av hur hållbarhetsmålen uppnås.

I strategiteamet på Försörjningsberedskapscentralens avdelning för strategisk utveckling och samfunktioner ingår en hållbarhetsexpert som planerar, utvecklar och samordnar hållbarhetsarbetet. Hållbarhetsexperten samarbetar ofta med de övriga avdelningarna för att ta fram nya förfaranden som stödjer FBC:s hållbarhetsriktlinjer och genomförandet av dessa.

Hållbarhetsledningen på Försörjningsberedskapscentralen bygger med andra ord på en tydlig administrativ struktur och ett starkt samarbete mellan organisationsnivåerna. Hållbarhet är en strategisk faktor som styr verksamheten och säkerställer FBC:s hållbarhetsförmåga och samhällsansvar.

Särskilt med tanke på verksamheten under normala förhållanden är det också viktigt att FBC:s verksamhet är genomgående ansvarsfull och hållbar.

Hållbarhetsrapportering inom staten

Ramverket för statsförvaltningens hållbarhetsrapportering är FN:s globala handlingsplan Agenda 2030. Försörjningsberedskapscentralen följer Statskontorets rekommendation och upprättar årligen en hållbarhetsrapport som beskriver konsekvenserna av FBC:s verksamhet för de relevanta hållbarhetsmålen.

Fokus för rapporteringen är Förenta nationernas (FN:s) globala mål för hållbar utveckling. FBC har identifierat de väsentligaste målen för strategiperioden 2024–2027 och rapporterar målutfallet till intressenterna och personalen.

De två huvudelementen i ramverket för statsförvaltningens hållbarhetsrapportering är verksamhetens handavtryck och verksamhetens fotavtryck. De beskriver de positiva respektive negativa konsekvenserna för miljön och samhället.

Genom hållbarhetsrapporteringen visar FBC sitt åtagande till hållbarhetsprinciperna och bedömer genomslaget av sin verksamhet.

CENTRALA BEGREPP I HÅLLBARHETSRAPPORTERING:

1. Verksamhetens handavtryck, det vill säga hur vi driver på samhällspåverkan för att uppnå målen för hållbar utveckling.

2. Verksamhetens fotavtryck, det vill säga verksamhetens direkta konsekvenser för miljö och samhälle.

Syftet med Försörjningsberedskapscentralens hållbarhetsrapportering är att förmedla klar och tydlig information till medarbetarna och intressenterna om framstegen mot att nå hållbarhetsmålen.

Väsentlighetsanalys

Väsentlighet som grund för hållbarhetsåtaganden

Genom väsentlighetsanalysen säkerställer Försörjningsberedskapscentralen att den fokuserar hållbarhetsinsatserna och hållbarhetsrapporteringen på teman som är relevanta för våra medarbetare och våra intressenter.

Identifiering av relevanta frågor

Under 2024 lät vi utföra bakgrundsintervjuer med medarbetarna och våra viktiga intressenter och ordnade två interna ESG-workshoppar för att identifiera de väsentligaste hållbarhetsteman för FBC.

Vi definierade temana utifrån följande två perspektiv: FBC:s viktigaste påverkan på ekonomi, samhälle och miljö respektive våra intressenters största förväntningar och orosmoment avseende dessa konsekvenser.

Svarsfrekvensen i den elektroniska enkäten bland intressenterna var 51 procent, och 74 procent av medarbetarna deltog i workshopparna. I de fördjupande intervjuerna deltog experter på olika områden vid FBC, så att vi kunde täcka alla viktiga teman.

De viktigaste delområdena enligt väsentlighetsanalysen var klimatförändringarna, medarbetarnas

välbefinnande, jämlikheten och kompetensen, utvecklingen av de etiska verksamhetsprinciperna samt utvecklingen av hållbarheten i upphandlingar och materiell beredskap. FBC:s förvaltningsdirektör fastställde i november 2024 resultaten av väsentlighetsanalysen och de därav följande målen avseende hållbarhet.

Uppdateringar av väsentlighetsanalysen kommer att styra fokuseringen av hållbarhetsrapporteringen även under kommande år. Hållbarhetsspåret fungerar som färdplan mot en mer hållbar organisation, och i det har vi lyft fram de viktigaste etapperna under färden.

HÅLLBARHETSSTIG 2024–2027

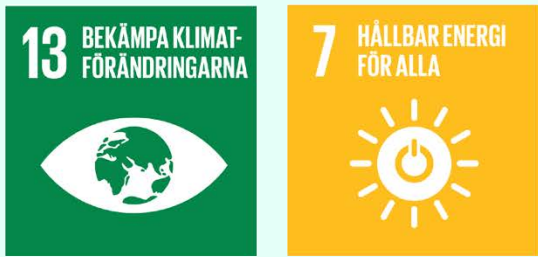

Prioriteringar i hållbarhetsarbetet

ANSVAR FÖR MILJÖ

- Vi klarlägger verksamhetens klimat- och miljöpåverkan.
- Vi definierar målen och utarbetar en handlingsplan för att mildra de negativa konsekvenserna och bekämpa klimatförändringarna.
- Vi arbetar för att medvetandegöra och höja kompetensen inom klimatåtgärder och klimatanpassning. Vi klarlägger klimatförändringarnas konsekvenser för Finlands försörjningsberedskap och tar fram metoder för att hantera dem.
- Vi främjar cirkulär ekonomi och utvecklar effektivare resursanvändning och materialåtervinning.

ANSVAR FÖR MÄNNISKOR

- Vi främjar jämlikhet på arbetsplatsen genom att säkerställa likabehandling av alla arbetstagare.
- Vi förbinder oss att förbättra arbetshälsan och säkerheten i arbetet samt att erbjuda möjligheter till kontinuerlig kompetensutveckling och utbildning.
- Vi rättar oss efter de bestämmelser, förordning och mål som styr vår verksamhet.
- Vi säkerställer kontinuiteten i samhällets funktioner vid kriser och undantagssituationer i samarbete med företagen, den tredje sektorn och myndigheterna.

ANSVAR FÖR GOD FÖRVALTNING

- Vi bygger upp en hållbar organisationskultur genom att förebygga korruption, mutor och bestickning.
- Vi förankrar våra medarbetare, intressenter och partner i våra etiska principer.
- Vi förbinder oss att hållbart förvalta information, främja god förvaltningssed och skydda visselblåsare.
- Vi säkerställer att försörjningsberedskapsfondens förvaltning är hållbar och transparent och genererar samhällsnytta.
- Vi arbetar för hållbarare upphandlingar.

Axplock ur hållbarhetsarbetet

TEMA OCH MÅL		INDIKATOR/ÅTGÄRDER	RESULTAT	YTTERLIGARE INFORMATION
Klimat	Vi klarlägger verksamhetens klimatpåverkan. Vi definierar målen och utarbetar en handlingsplan för att mildra de negativa konsekvenserna och bekämpa klimatförändringarna.	Koldioxidutsläpp, Co₂.	Utsläpp i Scope 1–2 och åtgärdsprogram.	Redovisning av utsläppen enligt GHG-protokollet inleds med beräkning av Scope 1 och Scope 2 under 2025. Redovisning av utsläppen i Scope 3 inleds under 2026.
Människor: Arbetshälsa	Vi förbinder oss att förbättra arbetshälsan och säkerheten i arbetet.	Prioritering: Medarbetarnas välbefinnande, arbetstillfredsställelse sammanlagt = totalindex.	↗ 3,89/5 (2023: 3,80)	Försörjningsberedskapscentralen ser kontinuerligt till att utveckla och förbättra medarbetarnas arbetshälsa. Experterna arbetar i en föränderlig omvärld, varigenom samordningen av arbete och fritid spelar en synnerligen viktig roll. En av de centrala resurserna i försörjningsberedskapsarbetet är människorna. Omvärldsförändringarna kräver vidareutveckling av de tidigare funktionerna och beredskap mot allvarligare hotbilder.
Människor: Jämställdhet och jämlikhet	Vi främjar jämlikhet på arbetsplatsen genom att säkerställa likabehandling av alla arbetstagare.	Alla ska behandlas lika i arbetsgemenskapen.	↗ 4,17/5 (2023: 3,97)	Syftet med jämställdhets- och likabehandlingsplanen är att säkerställa och främja jämställdhet och likabehandling samt förebygga diskriminering i verksamheten. Vi arbetar aktivt och systematiskt för en jämställd och jämlik arbetsplats för alla medarbetare. Planen ska också påminna oss om att var och en av oss kan genom sitt beteende och exempel bidra till en jämställd och jämlik arbetsplats.
Organisations-kultur	Vi bygger upp en hållbar organisationskultur.	- En hållbar organisationskultur. - Verksamhetskulturen på arbetsplatsen/ personalförfrågan.	↗ 4,25/5 (2023: 4,15)	Vi har byggt upp en hållbar organisationskultur genom att integrera FBC:s värderingar i hur vi agerar på arbetsplatsen. FBC:s värderingar togs fram i samarbete med personalen i början av 2023, och principerna för ledningen definierades som en del av ledningens värdelöfte 2024. FBC kommer att vidareutveckla sina arbetssätt 2025–2026 genom att ta fram en uppförandekod (Code of Conduct).

Hållbarhetsåtaganden

Försörjningsberedskapscentralen stödjer FN:s hållbarhetsinitiativ för företag

Försörjningsberedskapscentralen anslöt sig i oktober 2024 till världens största hållbarhetsinitiativ för företag, UN Global Compact. Därigenom antogs FBC också som medlem i Global Compact Network Finland. Nätverket organiserar evenemang och Open Academy-kurser kring hållbart företagande

Vad handlar initiativet om?

UN Global Compact är FN:s hållbarhetsinitiativ för företag och världens största hållbarhetsnätverk av över 20 000 företag och nästan 4 000 andra organisationer i över 160 länder. I Norden har över 1 700 företag gått med i initiativet. De organisationer som anslutit sig till UN Global Compact har åtagit sig att främja de Tio Principerna för ansvarsfull bolagsstyrning samt FN:s globala mål för hållbar utveckling, vilka tillsammans utgör den globala referensramen för hållbarhetsarbete.

DE TIO PRINCIPERNA

De organisationer som anslutit sig till UN Global Compact har åtagit sig att inom sin sfär av inflytande integrera, stödja och tillämpa grundläggande värderingar för mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och antikorrupktion. Dessa kallas de Tio Principerna för ansvarsfull bolagsstyrning (The Ten Principles).

Mänskliga rättigheter

- 1. Organisationen ska stödja och respektera internationella mänskliga rättigheter.
- 2. Organisationen ska försäkra att den inte är inblandad i kränkningar av mänskliga rättigheter.

Arbetsrätt

- 3. Organisationen ska upprätthålla föreningsfrihet och erkänna rätten till kollektiva förhandlingar samt gemensamt överenskomna arbetsvillkor.
- 4. Organisationen ska eliminera alla former av tvångsarbete.
- 5. Organisationen ska avskaffa barnarbete.
- 6. Organisationen ska avskaffa diskriminering vad gäller rekrytering och arbetsuppgifter.

Miljö

- 7. Organisationen ska stödja försiktighetsprincipen vad gäller miljörisker.
- 8. Organisationen ska ta initiativ för att stärka ett större miljömedvetande.
- 9. Organisationen ska uppmuntra utvecklandet och införandet av miljövänlig teknik.

Korruption

- 10. Organisationen ska motarbeta alla former av korruption, inklusive utpressning och mutor.

Principerna härrör från följande globala principer, deklarationer och konventioner:

- [FN:s deklaration om mänskliga rättigheter](#)
- [ILO:s deklaration om grundläggande principer och rättigheter i arbetslivet](#)
- [Rio-deklarationen om miljö och utveckling](#)
- [FN:s konvention mot korruption](#)

Åtagandet till FN:s initiativ för ansvarsfull bolagsstyrning stödjer och driver Försörjningsberedskapscentralens hållbarhetsarbete, ökar dess trovärdighet och höjer ambitionsnivån.

[Läs mer om Global Compact här](#)

Miljömässig hållbarhet

Ansvaret för miljön gynnar försörjningsberedskapen

Fokusområdena för våra miljö-
mässiga hållbarhetsåtaganden är
att bromsa klimatförändringarna, en
klimatanpassning samt en hållbar och
effektiv användning och återvinning
av resurser.

Av FN:s globala mål för hållbar utveckling (SDG)
har vi på miljöområdet förbundit oss till Mål 7
(prisivärd och hållbar energi) och Mål 13
(bekämpa klimatförändringarna).

Under 2024 avancerade vi även inom miljö-
mässig hållbarhet enligt vår hållbarhetsstig. Vi
definierade referensramar för hållbarhet och
förtydligade våra mål. Under 2025 kommer vi
att utreda vår påverkan på klimat och miljö. Vi
siktat på att bedömningen av klimat- och mil-
jökonsekvenserna samt handlingsprogrammen
färdigställs under 2026.

Hur inverkar klimatförändringarna på Finlands försörjningsberedskap?

Vi har specificerat målet för definieringen att öka
medvetenheten och kompetensen inom klimat-
åtgärder och klimatanpassning. Försörjnings-
beredskapscentralens uppgift är att klarlägga
både klimatförändringarnas konsekvenser på
försörjningsberedskapen i Finland och metoder
att föregripa dem.

Vi deltar redan i flera samarbetsprojekt mot
detta mål. Till exempel under 2024 finansierade
vi Meteorologiska institutets samprojekt TUHKA
2 för bättre förutsägande av omfattande skogs-
bränder som äventyrar säkerheten. I och med att
klimatförändringarna avancerar förväntas risken
för skogsbränder öka även i Finland.

I det treåriga ILHU-projektet i samarbete
med Utrikespolitiska institutet utreds klimat-
förändringens effekter på Finlands försörjnings-
beredskap och medel för att möta dem.

Fokus på den egna verksamhetens miljöpåverkan

Vi satsar aktivt på att klarlägga hur vår egen verk-
samhet påverkar klimatet och miljön.

Vi fastslår målen och utarbetar en handlings-
plan för att mildra de negativa konsekvenserna
och bromsa klimatförändringarna.

Dessutom främjar vi en cirkulär ekonomi och
utvecklar en effektivare resursanvändning och
materialåtervinning.

Miljömässig hållbarhet

Insatser för att bromsa klimatförändringar och för klimatanpassning utgör grunden för Försörjningsberedskapscentralens målsättningar för klimatet.

HÅLLBARHETSOMRÅDE	MÅL	INDIKATORER	ÅTGÄRDER
Bromsa klimatförändringar	Vi klarlägger verksamhetens klimat- och miljöpåverkan.	Utsläpp i Scope 1–3 enligt GHG-protokollet.	2025: Redovisning av Scope 1–2 färdigställs. 2026: Redovisning av Scope 3 färdigställs.
	Vi definierar målen och utarbetar en handlingsplan för att mildra de negativa konsekvenserna och bromsa klimatförändringarna.	Utarbetande av ett mål- och åtgärdsprogram.	2025: Mål- och åtgärdsprogram för Scope 1–2. 2026: Mål- och åtgärdsprogram för Scope 3.
	Vi arbetar för att medvetandegöra och höja kompetensen inom klimatåtgärderna och klimatanpassningen.	Uppföljning av mängden utbildningar.	- Anslutning till hållbarhetsnätverken - FIBS och UN Global Compact Finland Network.
Klimatanpassning	Klimatförändringarna inverkar på funktioner och infrastrukturer som är viktiga för försörjningsberedskapen. Vi säkerställer kontinuiteten i vår egen verksamhet och tryggar samhällets kritiska funktioner och infrastrukturer genom att anpassa oss till klimatförändringarna och de risker som dessa medför.	- Utvärdering av genomslaget av FBC:s projekt och insatser för klimatanpassning. - Utveckling av en bedömningsmetod och uppföljning av bedömningens resultat.	Exempelfall: Projektet TUHKA 2.
Hållbar och effektiv användning och återvinning av resurser	Vi främjar en cirkulär ekonomi och utvecklar en effektivare resursanvändning och materialåtervinning.	- Klarläggning och höjning av återvinningsgraden i lokalerna och de övriga fastigheterna. - Klarläggning av möjligheterna till cirkulär ekonomi inom den materiella beredskapen och höjning av återvinningsgraden.	Utvecklas under 2025–2027.

Exempel på miljöinsatser

Projektet TUHKA 2 förutspår skogsbränder

Klimatförändringarna innebär att risken för omfattande skogsbränder ökar även i Finland. Trots att Finland har ett fungerande varningssystem för skogsbränder kan förändringarna i klimatet och avfolkningen av landsbygden öka risken för skogsbränder och minska resurserna för initiala släckningsinsatser.

Vad gäller skogsbränder är tidig upptäckt och effektiva första släckningsinsatser de element med vilka man kan förhindra att branden sprids och blir omfattande. Precisionen i skogsbrandvarningarna spelar en stor roll då man vill påverka människors beteende och aktsamhet. Varje skogsbrand som inte antänds är betydelsefull. Det är viktigt, eftersom en storbrand kan leda till undantagstillstånd som få stora konsekvenser i samhället.

Projektet TUHKA 2 tar fram en bättre tjänst för skogsbrandvarningar

Klimatanpassning är ett av Försörjningsberedskapscentralens hållbarhetsområden för miljön. Projektet TUHKA 2, som genomförts i samarbete med Meteorologiska institutet, är ett gott exempel på hur man tar fram konkreta verktyg genom samarbete. Projektet som startade 2023 och pågick till början av 2025 fokuserade särskilt på prognostisering av omfattande skogsbränder som hotar säkerheten.

I projektet har en tilläggstjänst tagits fram för bättre beredskap mot skogsbränder och tilldelning av resurserna. Geodata och blyxtlokaliseringsdata har använts för att utveckla skogsbrandsindexet, vilket har givit bättre geografisk och tidsmässig precision i varningarna och prognoserna.

Tack vare tilläggstjänsten minskar eller hålls skogsbrandsrisken oförändrad trots klimatförändringarna. På så sätt svarar projektet på risker som hänför sig just till klimatförändringarna.

Många myndigheter medverkar

Projektet har genomförts av Meteorologiska institutet. Försörjningsberedskapscentralen har varit medfinansiar, med en andel på 70 procent mot Meteorologiska institutets 30 procent. Största delen av finansieringsandelen användes under 2024.

I projektet har representanter för flera myndigheter medverkat. I ledningsgruppen för TUHKA 2 har suttit representanter för Försörjningsberedskapscentralen och Meteorologiska institutet samt för inrikesministeriets räddningsavdelning, regionförvaltningsverket och räddningsverket.

Geodata och blyxtlokaliseringsdata har använts för att utveckla skogsbrandsindexet, vilket har givit bättre geografisk och tidsmässig precision i varningarna och prognoserna.

Försörjningsberedskapscentralen är en mångprofessionell och attraktiv arbetsgivare.

Social hållbarhet

Meningsfullt arbete motiverar

Våra medarbetare är starkt motiverade av möjligheten att få medverka vid uppbyggnaden av ett resilient samhälle, och vi på FBC upplever det som mycket angeläget i det förändrade världsläget. Vi strävar efter att medarbetarna känner välbefinnande på alla plan och satsar på gott chefsarbete samt bevarande och utveckling av medarbetarnas kompetens, så att våra experter är handlingsförmögna även i krissituationer.

Försörjningsberedskapscentralen har under de senaste åren rekryterat ny kompetens och är nu en organisation med cirka 100 anställda. Samtidigt har coronapandemin och kriget i Ukraina medfört grundläggande omställningar i uppfattningarna om försörjningsberedskapen och synliggjort vikten av försörjningsberedskapsarbetet. Vi har utvecklats till en organisation av experter inom många olika branscher. Det multiprofessionella perspektivet ger oss insyn i olika samhällssektorer, vilket stärker vårt arbetes genomslag.

Försörjningsberedskapscentralen ses också som en intressant arbetsgivare. År 2024 fick vi

totalt 741 ansökningar till 15 utlysta anställningar. Vid rekryteringen är vi noga med att bemöta de sökande jämlikt. Vi frågar aldrig efter de sökandes ålder under rekryteringsprocessen, och i samtliga moment av rekryteringen bedöms de sökande mot de icke-diskriminerande kriterier som framgår av rekryteringsannonsen. Beslut om anställning fattas utifrån personens kompetens och lämplighet för uppgiften. Vår avsikt är att pilottesta anonym rekrytering under 2025 och utifrån det avgöra om anonym rekrytering kan göras till gängse praxis vid rekrytering.

Vi deltar årligen i statens gemensamma personalundersökning. Enligt resultaten är Försörj-

Sosiaalinen vastuu

ningsberedskapscentralens anställda mycket engagerade i sitt arbete. År 2024 svarade 87 medarbetare på enkäten, och svarsfrekvensen var 88 procent. Det samlade betyget för arbetstillfredsställelsen var 3,9 på skalan 1–5 (i föregående enkät var betyget 3,8). Arbetstillfredsställelsen inom hela statsförvaltningen fick betyget 3,7 (2023). .

Kontinuerligt lärande

Vi satsar på att höja medarbetarnas kompetens. År 2024 utarbetade vi ett gemensamt program för personalutbildning, med vilket vi fördjupar vårt samlade kunskande inom försörjningsberedskapen och stärker de arbetslivsfärdigheter som behövs i expertarbetet. Vi säkerställer att nya anställda smidigt kommer in i sina uppgifter genom en allmän introduktion till FBC samt specifik arbetsintroduktion i varje team. Under 2024 utformade vi en webbkurs om försörjningsberedskapens grunder, som vi kommer att utnyttja som ett viktigt element i arbetsintroduktionen.

Vi stödjer chefernas och experternas ledningskompetens. År 2024 tog vi fram FBC:s principer för ledarskap, med vilka vi vill konkretisera betydelsen av ett chefsarbete som bygger på FBC:s värderingar samt vad medarbetarna kan förvänta sig av cheferna. Teamcoachning för teamledare och teammedlemmar fortsatte under 2024.

Vi tar vara på arbetshälsan

Arbetshälsa är en helhet som består av bland annat en trygg arbetsgemenskap, ett gott chefsarbete och en balanserad och motiverande arbetsbeskrivning för medarbetarna. I fjol fokuserade vi särskilt på att förtydliga arbetsbeskrivningarna samt på arbetsbelastningen och arbetstiderna. Vi medvetandegjorde cheferna och personalen på frågor kring arbetstider, ingrep i avvikelser och gjorde nödvändiga ändringar bland annat i arbetstidsuppföljningen. Arbetsbelastningen påverkas hos oss av den vanliga utmaningen i expertarbete, nämligen starkt engagemang i arbetet.

Personalen var sjukskriven 3,4 kalenderdagar per person (2023: 3,6 kalenderdagar), vilket kan anses vara ytterst lite. Enligt personalundersökningen har medarbetarnas uppfattning om den egna arbetshälsan sakta blivit bättre, och i fjol fick den betyget 8,3 på skalan 4–10 (2023: 8,0).

På grund av arbetets natur arbetar vi huvudsakligen på kontoret och i kontakt med olika aktörer. Distansarbete är möjligt när arbetsuppgifterna tillåter det, vilket ger flexibilitet i medarbetarnas arbetsvardag. Vi har därmed en god sammanhållning i arbetsgemenskapen och värdesätter arbete på kontoret. Vi uppskattar också den positiva atmosfären, den aktiva personalföreningen och de gemensamma personallaktiviteterna.

FIBS-NÄTVERKET STÖDGER MÅLEN FÖR HÅLLBARHET

Försörjningsberedskapscentralen gick 2024 med i hållbarhetsnätverket FIBS, som erbjuder personalen möjlighet att utöka sin kompetens inom samhällsansvar och hållbar utveckling.

Till FIBS hör nästan 500 företag och organisationer och genom dem tusentals experter, beslutsfattare och samhällspåverkare från tiotals sektorer. Genom dess medlemsantal är FIBS störst i Norden och ett av de största landspecifika företagsansvarsnätverken i hela världen.

Medlemskapet i FIBS är för Försörjningsberedskapscentralen en betydande personalförmån, ett stöd för intern utbildning och ett trumfkort vid rekrytering, som främjar integreringen av företagsansvar och hållbarhet i organisationen.

Över 100 medarbetare

741 ansökningar till 15 olika rekryteringar

Övergripande personaltillfredsställelse 3,9 /5

Betyg för den egna arbetshälsan 8,3 /10

Social hållbarhet

Försörjningsberedskapscentralen axlar ett ansvar för människor genom att satsa på de anställdas välbefinnande, mångfald, jämlikhet och kompetens.

HÅLLBARHETSOMRÅDE	MÅL	INDIKATORER	ÅTGÄRDER	RESULTAT
Anställdas välbefinnande, mångfald och jämlikhet	Vi främjar jämlikhet och mångfald på arbetsplatsen genom att säkerställa likabehandling av alla arbetstagare.	- Alla ska behandlas lika i arbetsgemenskapen. - Tillgodosende av jämställdhet i arbetsgemenskapen.	- Anonym rekrytering för icke-diskriminerande rekrytering och säkerställande av mångfald i personalstyrkan. - En jämställdhets- och likabehandlingsplan för att säkerställa och främja jämställdhet och likabehandling samt förebygga diskriminering i verksamheten. - Faror och risker i arbetet: 2024 gjordes en analys av de potentiella risker och faror som FBC:s team kan möta. Syftet var att säkerställa en trygg arbetsmiljö och kartlägga de åtgärder som behövs. - Personalenkät som görs årligen för att följa upp medarbetarnas arbetshälsa och ork i arbetet.	Alla behandlas lika i arbetsgemenskapen: ↗ 4,17/5 (2023: 3,97, 2022: 3,58) Tillgodosende av jämställdhet i arbetsgemenskapen: ↗ 4,27/5 (2023: 4,14, 2022: 3,71) Antal olyckor i arbetet: ➡ 0 (2023: 0, 2022: 0) Sjukskrivningar: ↗ 3,4 (2023: 3,6, 2022: 4,6) Bedömning av den egna arbetshälsan: ↗ 8,3 på skalan 4–10 (2023: 8,02, 2022: 7,85) Arbetsstillfredsställelse: ↗ 3,89/5 (2023: 3,80, 2022: 3,38) Samordning av arbete och privatliv: ↗ 4,14/5 (2023: 3,95, 2022: 3,79) Kompetens och utbildning: Totalindikator: ↗ 3,95/5 (2023: 3,74, 2022: 3,43) Förtroende & anseende – Växelverkan: Håller kontakt – lyhörd och förstående gentemot intressenterna: ↗ 3,05/5 (2023: 2,77, 2022: 2,67) Förtroende & anseende – Produkter och tjänster: Levererar prisvärda produkter och tjänster: ↗ 3,38/5 (2023: 3,03, 2022: 2,96)
	Vi förbinder oss att förbättra arbetshälsan och säkerheten i arbetet.	- Bedömning av den egna arbetshälsan. - Arbetsstillfredsställelse. - Samordning av arbete och privatliv.		
Utbildning och kompetensutveckling	Vi erbjuder möjligheter för kompetensutveckling och utbildning. Vi ökar medvetenheten och kompetensen kring social hållbarhet och mångfald.	Kompetens och utbildning: Totalindikator	Indikatorer för utbildning och kompetens utarbetas under 2025.	
Samhällsansvar	Vi säkerställer kontinuiteten i samhällets funktioner vid kriser och undantagssituationer i samarbete med företagen, den tredje sektorn och myndigheterna	- Växelverkan: Håller kontakt – lyhörd och förstående gentemot intressenterna. - Produkter och tjänster: Levererar prisvärda produkter och tjänster.	Nätverkssamarbete och FBO: Försörjningsberedskapscentralen har ett brett samarbete med myndigheter, näringsliv och branschorganisationer. Tillsammans med sektorerna och poolerna samordnar vi samhällets och näringslivets målsättningar och intressen gällande beredskapsinsatser. Vår roll är att samordna, främja och möjliggöra försörjningsberedskapsarbetet inom sektorer kritiska för försörjningsberedskapen.	

Exempel på social hållbarhet

Så blir man en härdad expert

På Försörjningsberedskapscentralen lär vi oss och bygger upp vår expertis främst genom arbetet. För kompetensutveckling tillämpar vi många olika metoder enligt den traditionella 70-20-10-modellen, så att största delen av inläringen sker i arbetet, näst mest genom interaktion och den minsta delen kommer från utbildning.

I vår arbetsgemenskap, där vi arbetar mycket på kontoret, strävar vi efter att stödja inläring i vardagen och genom interaktion i teamen och nätverken.

Målet ställt på en lärande organisation

Utvecklingen av vår gemensamma kompetens bygger på FBC:s strategi och de mål som ställts i den samt på att stärka medarbetarnas förmågor. Vi identifierar kompetensbehov bland annat genom teamsamtal och individuellt i utvecklingssamtal. Vi bygger upp en modell

för personalplanering utifrån kompetens-data.

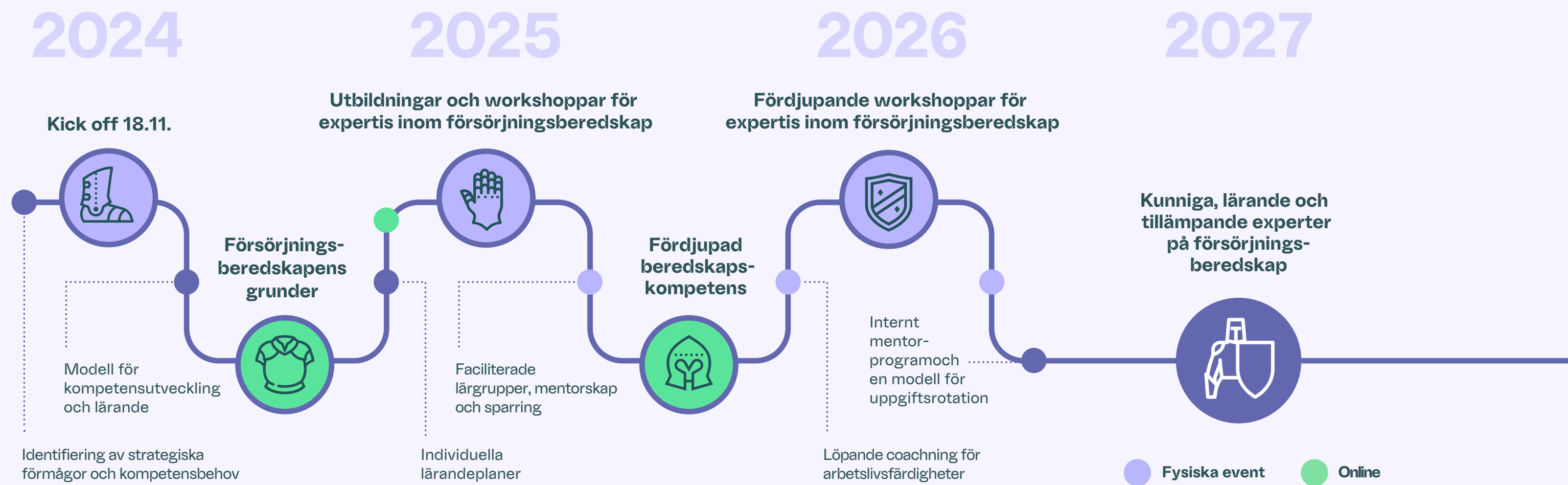
År 2024 förtydligade vi vår modell för kompetensutveckling och lärande. Fokus låg på att möjliggöra inläring i vardagen och genom interaktion i exempelvis arbetsteam och nätverk. För oss är det viktigt att bygga upp gemensamma insikter och synpunkter genom en aktiv dialog.

Satsningarna sätts in enligt organisationens gemensamma mål för kompetensutveckling. Teamen är bäst insatta i behoven av och metoderna för utveckling av substanskunskapen på sina respektive områden; å andra sidan har

varje medarbetare ansvar för att upprätthålla och utveckla sin kompetens. Cheferna och HR stödjer och möjliggör kompetensutveckling och lärande på olika sätt.

Coachning för "härdade experter"

År 2024 lanserades ett program för hela FBC för att stärka kompetensen inom försörjningsberedskap och de arbetslivsfärdigheter som behövs i expertarbete. Programmet pågår till utgången av strategiperioden 2027. Dess mål är kunniga, lärande och tillämpande experter på försörjningsberedskap – härdade experter.

Administrativ hållbarhet

God förvaltning är grunden för hållbarhet

Ekonomiskt ansvar och principerna för god förvaltning utgör kärnan i Försörjningsberedskapscentralens verksamhet. De främjar transparens och säkerställer att verksamheten är etisk, rättvis och effektiv. God förvaltning och ekonomiskt ansvar anknyter på FBC även till ledarskap, tillsyn och beslutsfattande. Vi utvecklar oavbrutet verksamheten för att säkerställa den administrativa hållbarheten inom organisationen.

Tydligt beskrivna gemensamma handlingssätt stödjer ledningen och verksamheten

FBC:s produktivitets- och utvecklingsprogram (2024–2027) utgör en del av genomförandet av strategin och resultatavtalet med arbets- och näringsministeriet (ANM). Programmet syftar till att stödja uppnåendet av de strategiska målen, förbättra verksamhetens produktivitet och genomföra de fokusområden för utveckling av förmågor som anges i strategin.

Enligt FBC:s och ANM:s resultatavtal för 2024–2027 är fokusområdena för intern utveckling att utveckla den fysiska och digitala säkerheten och förbättra ledningen med information. Tillsammans med ANM arbetar för att uppnå målsättningen för ledning med information. Målet för informationsbaserad ledning vid FBC är att information ska användas systematiskt vid beredning, beslutsfattande och genomförande.

En hållbar organisationskultur

Vi bygger upp en hållbar organisationskultur genom att integrera FBC:s värderingar i hur vi agerar på arbetsplatsen. FBC:s värderingar har definierats tillsammans med hela personalen och dessutom ingår FBC:s principer för ledarskap i ledningens värderingslöfte.

Vårt verksamhetssätt utgör den etiska och ansvarsrelaterade grunden för verksamheten. Intressenterna och parterna kan lita på att vi rättar oss efter tillämpliga lagar och våra etiska principer om opartiskhet, oavhängighet och tillförlitlighet.

Syftet med vår jämställdhets- och likabehandlingsplan är att säkerställa och främja jämställdhet och likabehandling samt förebygga diskri-

minering i verksamheten. Vi arbetar aktivt och systematiskt för att säkerställa en jämställd och jämlik arbetsplats för alla medarbetare. Planen ska också påminna oss om att var och en av oss kan genom sitt beteende och exempel bidra till en jämställd och jämlik arbetsplats.

En av de centrala resurserna i försörjningsberedskapsarbetet är människorna. Omvärldsförändringarna kräver vidareutveckling av de tidigare funktionerna och beredskap mot allvarigare hotbilder. Dessutom arbetar vi kontinuerligt för att utveckla FBC:s beredskapsfunktioner.

Vi söker lösningar för att ha tillräckliga personresurser med hjälp av digitala processer samt genom att rationalisera administrationen på alla möjliga sätt. FBC genomför statsförvaltningens produktivitetsprogram med de digitala verksamhetsmodellerna.

Utveckling av intern kontroll

Genom att utveckla den interna kontrollen genomför vi god förvaltning och efterlevnad av kraven. Vi utvärderar verksamheten kontinuerligt tillsammans med internrevisionen med hjälp av olika utvärderingsverktyg.

Intern kontroll och riskhantering integreras allt starkare i lednings, styr- och verksamhetsprocesserna. På så sätt stödjer vi FBC:s mål och säkerställer verksamhetens kontinuitet, störningsfrihet och säkerhet samt verksamhetsbetingelserna även framöver.

Säkerställande av försörjningsberedskapen och öppna upphandlingsförfaranden

De senaste åren har omvärldsförändringar och

Försörjningsberedskapscentralens värderingar har tagits fram tillsammans med hela personalen.

ständiga kriser krävt kritiska investeringar för att säkerställa försörjningsberedskapen. Det är primärt att säkerställa försörjningsberedskapsfondens kapacitet i enlighet med riktlinjerna i redogörelsen om försörjningsberedskap. Investeringarna planeras och genomförs som en del av ekonomiplaneringen. De sammanställs i investeringsprogrammet som en helhet vars planering och genomförande övervakas av styrgruppen för investeringar.

Vi genomför upphandlingarna i enlighet med bestämmelserna om offentlig upphandling samt i överensstämmelse med principerna om öppenhet, icke-diskriminering och proportionalitet. Vi behandlar deltagarna och leverantörerna i upphandlingar jämlikt och utan att diskriminera någon, och vi agerar öppet och enligt proportionalitetsprincipen.

Vi har förbättra vår informationsbaserade ledning genom att uppdatera vår beskrivning av handlingars offentlighet, utbilda personalen om hantering av information samt utveckla rapporteringen för tillräckligt enhetlig övervakning och redovisning av verksamheten. Vi har också en visselblåsarkanal.

Administrativ hållbarhet

Försörjningsberedskapscentralen axlar ett ansvar för människor genom att satsa på de anställdas välbefinnande, mångfald, jämlikhet och kompetens.

HÅLLBARHETSOMRÅDE	MÅL	INDIKATORER	ÅTGÄRDER	RESULTAT
Administrativ hållbarhet	Vi bygger upp en hållbar organisationskultur.	- Verksamhetskulturen på arbetsplatsen. - Arbetsplatsens värderingar i vardagen - Chefsarbete och ledning.	- utvecklingsprogram (2024–2027) genomför strategins fokusområden för utveckling av förmågor och stödjer uppnåendet av de strategiska målen. - Enligt resultatavtalet är fokusområdena för intern utveckling att utveckla den fysiska och digitala säkerheten, förbättra ledningen med information och utveckla projektledningen.	Verksamhetskulturen på arbetsplatsen: ↗ 4,25 /5 (2023: 4,15, 2022: 3,73)
	Vi rättar oss efter de lagar, förordningar och mål som styr vår verksamhet.	Administration: Fungerar öppet och transparent – agerar korrekt.		Arbetsplatsens värderingar i vardagen: ↗ 3,74 /5 (2023: 3,62, 2022: 2,60)
	Vi förbinder oss att hållbart förvalta information, främja god förvaltningssed och skydda visselblåsare.	Hållbarhet: Agerar korrekt och ansvarsfullt – tar hänsyn till samhället och miljön.		Chefsarbete och ledning: ↗ 3,67 /5 (2023: 3,51, 2022: 3,08)
	Vi säkerställer att försörjningsberedskapsfondens förvaltning är hållbar och genererar samhällsnytta.	Ekonomi är finansiellt stabil.		Förtroende & anseende: Administration: Fungerar öppet och transparent – agerar korrekt: ↗ 3,02 /5 (2023: 2,77, 2022: 2,53)
Uppförande-kod	Vi tar fram en uppförandekod. Vi utbildar våra medarbetare och förankrar våra intressenter och partner i uppförandekoden.	Utvecklingsarbetet inleddes 2025.	FBC har lanserat ett projekt för översyn av organisationens gemensamma verksamhetsprinciper och uppförande-kod. Riktlinjernas främsta syfte är att ge medarbetarna gemensamma spelregler om vad som är tillåtet inom organisationen och vad som inte är det – hur vi alla ska uppföra oss. För att uppförandekoden genuint ska motsvara det dagliga arbetet, måste vi försäkra oss om att anvisningarna har skrivits och förklarats på ett sätt som är relevant för medarbetarna och intressenterna.	Förtroende & anseende: Hållbarhet: Agerar korrekt och ansvarsfullt – tar hänsyn till samhället och miljön: ↗ 3,49 /5 (2023: 3,37, 2022: 2,97)
	Vi utbildar våra medarbetare och förankrar våra intressenter och partner i uppförandekoden.			Förtroende & anseende: Ekonomi är finansiellt stabil: ↗ 3,55 /5 (2023: 3,46, 2022: 3,18)
Hållbarhet i upp-handlingar och materiell bered-skap	Vi arbetar för hållbarare upphandlingar.	Utvecklingsarbetet inleddes 2025.	Vi genomför upphandlingarna i enlighet med bestämmelserna om offentlig upphandling samt i överensstämmelse med principerna om öppenhet, icke-diskriminering och proportionalitet. Vi behandlar deltagarna och leverantörerna i upphandlingar jämlikt och utan att diskriminera någon, och vi agerar öppet och enligt kraven på proportionalitet. Under 2025–2026 kommer vi att klarlägga nuläget för hållbarheten i upphandlingar och i enlighet med ett handlingsprogram höja hållbarheten i dem.	

Exempel på det administrativa arbetet

Ägar- styrnings- policy

Försörjningsberedskapscentralen tog under 2024 fram en ny ägarstyrningspolicy som sammanställer principerna och förfarandena för ägarstyrningen av dotterbolag och intressebolag.

Syftet med framtagningen av en ny policy var att förenhetliga och systematisera ägarstyrningen med hänsyn till dotter- och intressebolagens särdrag samt Försörjningsberedskapscentralens ägarintressen. Utgångspunkten var att ägarstyrningen ska vara transparent, hållbar och tillförlitlig.

Syftet med FBC:s innehav är att främja målsättningarna enligt sin strategi. I ägarstyrningspolicyn fastställs strategiska och ekonomiska mål för bolagen utifrån det ägarvärde som innehaven förväntas generera. Policyn ska bidra till enhetligare och mer transparent bolagsstyrning samt effektivare informationsförmedling. Ägarstyrningspolicyn utarbetades med beaktande av statsrådets principbeslut om statens ägarpolitik, som förnyas varje regeringsperiod.

FBC ser över och utvecklar sina innehav aktivt och långsiktigt utifrån strategin och koncernens övergripande intressen. Som en del av ägarstyrningen kräver FBC en öppen och transparent dialog med dotterbolagen och intressebolagen. Det avspeglas bland annat i att dotterbolagets styrelse ska se till att bolaget har ett fungerande ledningssystem och regelbunden rapportering som är rätt dimensionerad i förhållande till affärsverksamhetens kvalitet och omfattning. Dessutom ska den interna kontrollen och riskhanteringen säkerställa att verksamheten är effektiv och resultatgivande, informationen är tillförlitlig och att bestämmel-

serna och verksamhetsprinciperna efterlevs.

FBC:s aktieinnehav bygger på olika intressen. Bolag kan vara föremål för strategiska intressen som anknyter till tryggande av försörjningsberedskapen, säkerheten eller infrastrukturen. Innehavet kan vara motiverat genom att bolagets verksamhet och uppdrag bidrar till att trygga försörjningsberedskapen.

Genom innehaven i ekonomiska intresseföretag vill FBC framför allt få långsiktig ökning av ägarvärdet eller utdelning samt så bra avkastning som möjligt på en godtagbar risknivå. Det fiskala perspektivet utgår från att finansiera FBC:s verksamhet med utdelningsmedel samt trygga den finansiella ställningen.

Ägarstyrningspolicyn betonar också hållbarhetsaspekter. FBC:s dotterbolag ska ligga i framkant med hållbar affärsverksamhet och fokusera på att främja de hållbarhetsmål som är relevanta för deras konkurrenskraft. Avsikten är att bolagen lämnar hållbarhetsredovisning på bolagsstämorna och i sin övriga årsrapportering. I ägarstyrningspolicyn består dotter- och intressebolagens företagsansvar av ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet.

Ekologisk hållbarhet omfattar inverkan från värdekedjorna i affärsverksamheten på klimatförändringarna och miljön samt klimatförändringarnas konsekvenser för bolagets verksamhet. Bolagen ställer upp mål för klimat- och miljökonsekvenserna och tar fram handlings-

planer för att uppnå målen. Inom social hållbarhet krävs att dotter- eller intressebolagen agerar som ansvarsfulla arbetsgivare, vilket omfattar en icke-diskriminerande och jämlik arbetskultur och beaktande av de mänskliga rättigheterna.

Ekonomisk hållbarhet innebär att dotter- eller intressebolaget ska verka enligt marknadsvillkor och sträva efter lönsamhet och får inte orsaka störningar i marknadsmiljön genom sin verksamhet. Bolagen ska drivas på ett sätt som tryggar lönsamheten, tillväxten och kontinuiteten i affärsverksamheten.

Taru Mellin,
förvaltningschef

Exempel på det administrativa arbetet

SUOMEN HUOLTOVARMUUS-DATA OY

Datacenterföretaget Suomen Huolto-varmuusdata Oy (SHVD) ägs i sin helhet av Försörjningsberedskapscentralen.

SHVD levererar tjänster till försörjningskritiska företag och aktörer inom statsförvaltningen i Finland. Datacentren ska framför allt garantera en avbrottsfri driftsmiljö under alla omständigheter för de försörjningskritiska informationssystem som är inhysta i dem samt säkra systemen och informationen.

Försörjningsberedskapscentralen etablerade bolaget 2008. Utöver dataservertjänster utvecklar SHVD nya tjänster för kontinuitetshantering, som bolaget har tillhandahållit till kunder sedan början av 2024. Bolaget har 29 anställda.

NAVIDOM OY OCH S.K. FARTYGSBOLAG

Försörjningsberedskapscentralen, Ilmarinen och Neste meddelade 2024 att de fortsätter ramavtalet som garanterar att fyra tankrar och tre bogserbåtar står till Finlands förfogande under alla omständigheter.

Försörjningsberedskapscentralen äger 25 procent av Navidom Oy, medan Ilmarinen äger 25 procent och Neste 50 procent. Bolaget har

två anställda. Ramavtalet omfattar totalt sju fartyg som ägs av Försörjningsberedskapscentralen och Ilmarinen, vardera med en andel på 50 procent (fartygsbolagen).

Navidom Oy är en finländsk fartygsförvaltare.

Navidom inrättades 2013 som ett arrangemang mellan FBC, pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen, Neste Shipping Oy och Neste Abp. Syftet med arrangemanget är att trygga försörjningsberedskapen för transporten av flytande bränslen även under störningar och undantagsförhållanden

i samhället samt att se till att ägandet och kontrollen över transportkapaciteten hålls i finländska händer.

Neste har hyrt fartygen, fyra tankfartyg och tre bogserare, med långa kontrakt av fartygsbolagen. Fartygen har antecknats i det finländska fartygsregistret. Under normala förhållanden använder Neste fartygen för transport av sina produkter, men de står vid behov till förfogande för försörjningsberedskapssyften.

Organisationen och ledning

Försörjningsberedskapsorganisationen

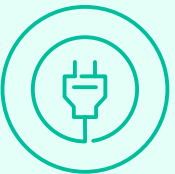
Försörjningsberedskapsorganisationens sektorer, pooler och kommittéer

Upprätthåller och utvecklar försörjningsberedskapen och kontinuitetshanteringen i nätverket för företagen och organisationerna i sina respektive branscher. Försörjningsberedskapscentralen styr verksamheten i poolerna.

Livsmedelsförsörjningssektorn

Primärproduktionspoolen
Livsmedelsindustripoolen
Handels- och distributionspoolen
Måltidstjänster
Kommittén för egen beredskap i hushållen

Energiförsörjningssektorn

Gaspoolen
Drivmedelspoolen
Elpoolen
Värmepoolen
+ 5 Regionkommittéer inom energiförsörjning

Logistiksektorn

Landtransportpoolen
Flygtransportpoolen
Sjötransportpoolen
Hamnpoolen

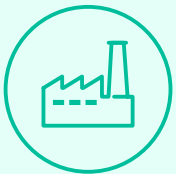
Social- och hälsovårdssektorn

Hälsovårdspoolen
Avfallshanteringspoolen
Vattenförsörjningspoolen

Finanssektorn

Finansieringsbranschens pool
Försäkringsbranschens pool
Ekonomiförvaltningsbranschens pool

Industrisektorn

Teknologipoolen
Kemipoolen
Plast- och gummipoolen
MIL-poolen
Byggnadspoolen + 5 regionkommittéer
Skogspoolen

Övriga

Digitalpoolen
Mediepoolen
Privata säkerhetsbranschens pool

Kommittéerna för näringslivets regionala beredskapssamarbete

Utvecklar näringslivets beredskap i regionerna.

Ledning

FÖRSÖRJNINGSBEREDSKAPSCENTRALENS LEDNINGSGRUPP 1.1.2024–31.12.2024

Verkställande direktör **Janne Känkänen**
Förvaltningsdirektör **Rain Mutka**
Direktör för operativa avdelningen **Jaakko Pekki**
Direktör för forsknings- och analysavdelningen **Axel Hagelstam**
Kommunikationsdirektör **Riitta Väkeväinen**

FÖRSÖRJNINGSBEREDSKAPSCENTRALENS STYRELSE 1.7.2023–30.6.2026

Ordförande: Avdelningschef, överdirektör, **Riku Huttunen**, arbets- och näringsministeriet (fr.o.m. 1.1.2025)
Vice ordförande: Avdelningschef, överdirektör, **Tiina Korhonen**, arbets- och näringsministeriet (t.o.m. 31.12.2024)
Ledamöter: Verkställande direktör, **Tero Kiviniemi**, Destia Ab
Verkställande direktör, **Mervi Airaksinen**, Microsoft Finland Oy
Lantbruksråd, **Kirsi Heinonen**, jord- och skogsbruksministeriet
Avdelningschef, överdirektör **Tarja Jaakkola**, försvarsministeriet (t.o.m. 12.9.2024)
Förvaltnings- och utvecklingsdirektör, överdirektör, **Anu Nousiainen**, finansministeriet (fr.o.m. 10.10.2024)
Avdelningschef, överdirektör, **Taneli Puumalainen**, social- och hälsovårdsministeriet
Avdelningschef, överdirektör, **Olli-Pekka Rantala**, kommunikationsministeriet (fr.o.m. 18.1.2024)
Biträdande avdelningschef, **Olli Ruutu**, försvarsministeriet (fr.o.m. 12.9.2024)
Avdelningschef, överdirektör, **Juha Sarkio**, finansministeriet (t.o.m. 10.10.2024)
Verkställande direktör, **Ilkka Tykkyläinen**, Nordkraft Abp
LL, MBA **Antti Viitanen**,

FÖRSÖRJNINGSBEREDSKAPSRÅDET 1.7.2024–31.12.2026

Ordförande: Verkställande direktör, **Topi Manner**, Elisa Abp
Vice ordförande: Kanslichef, **Timo Jaatinen**, arbets- och näringsministeriet
Ledamöter: Statssekreterare, **Risto Artjoki**, statsrådets kansli
Avdelningschef, **Anna Cantell-Forsblom**, social- och hälsovårdsministeriet
Verkställande direktör, **Annika Hurme**, Valio Ab
Verkställande direktör, **Jyri Häkämies**, Finlands näringsliv
Avdelningschef, **Linnea Johansson**, Ålands landskapsregering
Verkställande direktör, **Mika Joukio**, Metsä Board Oyj
Verkställande direktör, **Piia Karjalainen**, Finlands Hamnar rf
Räddningsöverdirektör, **Kimmo Kohvakka**, inrikesministeriet
Verkställande direktör, **Tapio Kolunsarka**, Insta Group Oy
Direktör för oljeprodukter, **Markku Korvenranta**, Neste Abp
Stadsdirektör, **Soile Lahti**, Kuopio stad
Fältchef och koncernchefens ställföreträdare, **Arttu Laine**, SOK-koncernen
Ordförande **Juha Marttila**, Maa-ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
Överdirektör, **Satu Mäkelä**, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Sydöstra Finland
Biträdande avdelningschef, **Marianne Nissilä**, utrikesministeriet
Verkställande direktör, **Mikael Pentikäinen**, Företagarna i Finland rf
Kanslichef, **Esa Pulkkinen**, försvarsministeriet
Verkställande direktör, **Juho Romakkaniemi**, Centralhandelskammaren
Styrelsens vice ordförande, **Katja Syvärinen**, direktör, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
Ekonomi- och finansdirektör, **Mikko Timonen**, OP Gruppen
Verkställande direktör, **Anne-Mari Virolainen**, Lääketeollisuus ry
Direktionsledamot, **Tuomas Välimäki**, Finlands Bank
Verkställande direktör, **Merja Ylä-Anttila**, Yleisradio Oy

Huoltovarmuuskeskus
Försörjningsberedskapscentralen
National Emergency Supply Agency

24

Kontaktinformation

Alexandersgatan 48A
00100 Helsingfors
Tel: 02950 51000
Email: info@nesa.fi

www.huoltovarmuuskeskus.fi/sv